

BUDAKALÁSZI

XIX. évfolyam | 6. szám
2025. szeptember

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Saját függőségeink és a drogprobléma

Zacher Gábor volt a vendégünk – 8-9. oldal

A TARTALOMBÓL

- Kampné Gilyén Mária Budakalász új alpolgármestere | 4. o.
- Dr. Bacsárdi József Budakalász új jegyzője | 6. o.
- Időkorlátos parkolás a belvárosban | 5. o.
- 3,5 milliárd forintból újulhat meg a Lenfonó | 6. o.
- Kálmán Kinga az év főépítésze | 11. o.

SPORT- ÉS KÜLÖNÓRAVÁLASZTÓ

Zene, tánc, sport vagy valami egyéb elfoglaltság a sulis után? A tanévkezdés megannyi új lehetőséget rejt magában! Összeállítottunk egy ízelítőt azok számára, akiknek még van hely a naptárjukban és jó társaságban, hasznosan szeretnék eltölteni a délutánjaikat. Az alábbi egyesületek, programszervezők reagáltak felhívásunkra:

KÉZILABDAOKTATÁS 30 ÉV TAPASZTALATTAL

Csatlakozhatunk a csapathoz, ahol a sport szeretete, a közösség és a sportoló személyiségfejlődése áll a középpontban.

Helyszín: Omszk park 1, BSC Dome sportközpont

Honlap: budaisportclub.hu

Telefon: Lakatos Zoltán szakedző: +36 70 450 0115

RÖPLABDA

A Röplis Közhasznú Sportegyesület a 7-től 20 éves korú fiatalokat készíti fel több korcsoportban a Magyar Röplabda Szövetség (MRSZ) országos bajnokságaira, miközben megszerettetik velük a sportágot.

Edzéseiket a Kalász Suliban, valamint a Patakpart Általános Iskolában tartják. Bővebb információ: Végh Attila: +36 30 714 7042

PINGPONG

Idén is várja az Asztalitenisz Iskola a 8-16 éves korosztályba tartozó gyerekeket.

Ez a tevékenység fejleszti a koncentrációt, mozgáskoordinációt, így a tanulási képességeket, miközben hozzájárul a feszültséglevezetéshez, stresszkezeléshez. Nagyon jó társasági sport, versenyszintű képzést is biztosítanak.

Időpont: kedd -csütörtök 16:00-17:30

Helyszín: Patakparti Általános Iskola

Jelentkezés: csmsz.sport@gmail.com, www.csillaghegysport.hu

KÉPZŐMŰVÉSZ KÖR

10-től 99 éves korig várják az érdeklődőket a képzőművész körbe, ahol akár a szabadidő eltöltéseként, akár szakirányú felvételre készülve, mindenki a saját tudásszintjének megfelelő feladatokon keresztül sajátíthatja el a különböző rajz- és festészeti ismereteket.

Időpont: hétfőn, szerdán és pénteken 16:00-19:00 (kezdés: szeptember második hetétől)

Helyszín: Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár

További információk: a foglalkozásokat vezető Külüs László Barcsay-díjas festőművész: +36 30 954 2781

WELLDANCE TÁNCATANFOLYAMOK

Az idén 23 éves Welldance Sportegyesület szeretettel várja a lelkes táncolni vágyókat többféle műfajban, óvodás kortól egészen a felnőtt korosztályig szeptember 16-tól a Kós Károly Művelődési Házban.

A tanfolyamokat Horváth Viki okleveles edző vezeti.

Nyílt hét és beiratkozás: szeptember 15-19. között.

További információ: www.welldance.hu

VARRÓSZAKKÖR

Szeptembertől heti rendszerességgel varrószerző indul Kiss Mihók Erzsébet Liza vezetésével hétfő délutánonként a Kalászi Általános iskolában, kedd délutánonként a Szentistvánteleti általános iskolában.

Ez a szakkör a textíliák iránti érdeklődés felkeltésére, az egyes technikák, kézi öltések megtanítására, valamint a varrás hasznosságára és szeretetére irányul textilfigurák, egyszerűbb használati tárgyak elkészítésén keresztül.

Ajánlott korosztály: 2-5. osztályosok számára, de bármilyen korú varrni vágyó, varrni szerető gyermek számára nyitott.

További információ: kreatorvarromuhely@gmail.com,

+36 30 992 3609, www.kreatorvarromuhely.hu

DISC GOLF (FRIZBI GOLF)

A játék célja, hogy a résztvevők minél kevesebb frizbi dobással eltaláljanak egy célpontot. A játékot az nyeri, akinek a legkevesebb dobásra volt szüksége ehhez.

Bár egyelőre rendszeres edzéseket nem tartanak, de idén lesz lehetőség kipróbálni ezt a sportot a Tófutáson, október 11-én, illetve október 23-án az Omszk tónál.

További információk a Budakalász Disc Golf közösségi oldalon, illetve John Mark Taylor-tól, iloveszter@gmail.com

ÍJÁSZAT

Az íjászatot 6 éves kortól bárkinek ajánlják a Hollóvölgy Íjaspályán. Bár szervezett íjászképzés, meghirdetett edzés nincs, de rendszeresen tartanak versenyeket, amelyekre minden érdeklődőt szeretettel várnak. Legközelebb szeptember 21-én, 8 órától lesz alkalom megismerkedni ezzel a sportággal.

Az íjaspályán gyakorolni, versenyre felkészülni lehetséges – előzetesen időpontot foglalni nem szükséges –, de a helyi időjárásról, és a pálya foglaltságáról érdeklődni célszerű a +36 20 522 0478 számon. További információk: hollovolgy.hu

MAGYAR NÉPTÁNC

A Lenvirág Táncegyüttes kortól függetlenül mindenkit vár, aki szeretne megismerkedni a magyar népi kultúrával, és örömmel csatlakozna egy jó hangulatú, összetartó közösséghez. Próbáikat a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtárban tartják hétfő-szerda-pénteki napokon a különböző korcsoportoknak más-más időpontban. További információk: Pukli Gabriella, +36 30 256 2567, lenvirag@gmail.com

SZERB NÉPTÁNC

A Rozmaring Szerb Táncegyüttes szeretettel várja kezdő és haladó táncosok jelentkezését az ifjúsági csoportjába 15 éves kortól.

Próbahelyszín: Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár

Időpontok: H: 17:30-19:00 (kezdő), Cs: 19:30-21:30 (haladó)

Jelentkezés, érdeklődés: 06 20 590 3286,

rozmaring.info@gmail.com

Ezeket a fejlesztéseket tervezi, illetve nem tervezi a kormány

TISZTELT BUDAKALÁSZIAKI!

Augusztus közepén megjelent a 2035-ig szóló állami beruházási keretprogram tervezete. Budakalász szempontjából vannak jó és kevésbé jó hírek a tervek között. A véleményezésére 8 nap állt rendelkezésre.

Nyilvánosságra hozta tíz éves beruházási programját a kormány. A projekteket 2035-ig ágazati bontásban rendezték stratégiai keretprogramba, innen látható, hogy a következő 10 évben mik lesznek a prioritások. Az ország fejlesztési irányait hosszú távra meghatározó rendelettervezetet és a beruházási listát néhány napos társadalmi egyeztetésre bocsátotta az Építési és Közlekedési Minisztérium. A 9500 milliárd forintos csomagban a Budapest-Belgrád vasútvonaltól az árvízvédelmi fejlesztésekig, a sportközpontoktól a kórházakig részletesen szerepelnek a különböző beruházások kezdő és befejező időpontjai.

Budakalász szempontjából vannak jó és kevésbé jó hírek a tervek között

A jó hír, hogy a programban tételesen szerepel

- az M0 északi szektor (11-10. sz. főutak közti szakasz) megépítése,
- a Budakalászt északról elkerülő út és hozzá kapcsolódóan a 11. sz. főút átépítése Budakalász és Szentendre között,
- a H5-ös HÉV teljeskörű korszerűsítése, a megállóhelyek fejlesztésével együtt,
- tornaterem építése a Kalász Suliban.

Amit joggal hiányolhatunk, illetve ami magyarázatra szorul:

- A listából kimaradt a Pataktart Általános Iskola körüli úthálózat fejlesztése, melyről 2021-ben kormányhatározat született, ez alapján a beruházás előkészítését 2022-re Budakalász teljeskörűen el is végezte.
- A H5-ös HÉV felújítása csak 2030-tól van beütemezve, miközben Lázár János miniszter úr az elmúlt hónapokban több alkalommal is megígérte, hogy még az idén kiírják a közbeszerzést a járművek beszerzésére és a teljes kivitelezésre.
- Az M0 északi szektor megépítése 2031-től 2035-ig van beütemezve, de a 2012-óta nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás több éves tervezési folyamata még el sem kezdődött. Ha valóban komoly az M0 északi szektor megépítésének sándéka, a tervezési eljárást azonnakk ki kell írni.
- Az északi elkerülő is csak 2031-től van beütemezve, miközben 2022-ben már minden terv és engedély rendelkezésre állt, a közbeszerzés is lezajlott, de az Ukrajna ellen indított háborúra hivatkozva elhalasztották a beruházást.

A kormányhatározat tervezetéhez kapcsolódó mellékletből hiányoltam azokat a Budakalász számára fontos, nagyértékű beruházásokat, amelyek csak állami közreműködéssel valósíthatók meg:

• Pataktart Általános Iskola körüli úthálózat fejlesztése

A 2021-ben megépült intézmény autós, gyalogos és kerékpáros megközelítését szolgáló fejlesztésről 2021-ben kormány-

határozat született. Ez alapján a beruházás teljeskörű előkészítése megtörtént, a közbeszerzési eljárás 2022-ben lezajlott, de a szükséges forrást nem biztosította a Kormány. A becsült forrásigény: bruttó 1.300 millió Ft.

• 4 csoportos bölcsőde építése Budakalászon

A Budakalászi Bölcsőde Budai úti telephelye közel 100 éves épületben működik, mely a folyamatos alulról történő ázás miatt veszélyessé vált. A műszaki adottságok miatt a jelenlegi épület korszerűsítése gazdaságosan nem végezhető el. A jelenlegi követelményeknek megfelelő bölcsődei ellátás egy új, 4 bölcsődei csoport befogadására alkalmas épület megépítésével biztosítható.

• Lenfonó egykori gyárterület rozsdavezeti rehabilitációja

A város központi részén fekvő, jelenleg romos és szennyezett egykori gyárterület helyén a Szabályozási Terv közösségi funkciókat jelöl ki. A terület használatára vonatkozóan koncepcióterv készült.

• Budakalász, Budai út teljeskörű rekonstrukciója (útpálya, járdák, zöldfelületek)

Az állami kezelésben lévő, a település központján áthaladó és jelentős forgalmi terhelés alatt álló út felújításának előkészítése a Magyar Közút Nonprofit Zrt. és a DMRV Zrt. bevonásával folyamatban van, a beruházás jelentős forrást igényel.

• Budakalász településközpontjának kialakítása Budakalász Lenfonó HÉV megállótól délre

A hiányzó városközpont kialakítására koncepcióterv készült, melyet a 2024-ben hatályba lépett új Szabályozási terv és Helyi Építési Szabályzat tartalmaz.

• Kalász Alapfokú Művészeti Iskola (Zeneiskola) bővítése

Az állami fenntartásban működő, több száz diák zenei és művészeti oktatását szolgáló intézmény nagyon szűk alapterületen működik, bővítése szükséges. Koncepcióterv készült.

• Budakalász és a környező települések közti hiányzó kerékpáros kapcsolatok kiépítése

Az elkészült Kerékpárforgalmi Hálózati Terv alapján.

• Szennyvízhálózat bővítése Budakalászon

A Duna-parti területeken, valamint a város egyes magasabban fekvő területein nincs kiépített szennyvízhálózat, emiatt jelentős környezetszennyezés tapasztalható, mely részben az ivóvízbázis is veszélyeztetett.

A szűk határidő ellenére elküldtem javaslatainkat, észrevételeinket az illetékes minisztériumnak és az országgyűlési képviselőknek is, hogy minden erőnkkal képviseljük Budakalász érdekeit.

Forián-Szabó Gergely

ÖNKORMÁNYZATI ÉS HELYI HÍREK

Augusztus 20-án együtt ünnepelt a város

A Szentistvántelevi Szent István Plébánián a budakalásziak együtt ünnepelték az államalapítást, Szent István királyt és közösen szelték fel az új kenyeret.

Varga Zoltán plébános úr prédikációjában Jézus szavait idézte Máté evangéliumából: „Aki hallgatja szavamat, és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja.” Zoltán atya arra is felhívta a figyelmet, hogy ne feledjük el azt az erős alapot és örökséget, amelyet Szent István király fektetett le és amelyhez mindannyian hozzáépíthetünk – nemcsak saját életünkben és környezetünkben, hanem a hazánkban is.

A plébános megáldotta az ünnepi kenyeret, majd Forián-Szabó Gergely polgármester rövid köszöntője nyitotta meg az ünnepi műsort. Az ünnepi beszédet a születése óta Budakalászon élő Dr. Kulin Ferenc, Széchenyi- és József Attila-díjas irodalomtörténész mondta.

Forián-Szabó Gergely polgármester, Kóder György önkormányzati képviselő, Dr. Kulin Ferenc irodalomtörténész és Varga Zoltán plébános

A Zeneiskola tanárainak szép műsora után a résztvevő szervezetek, egyesületek képviselői a templomkertben megkoszorúzták az államalapítónk szobrát.

Kampné Gilyén Mária Budakalász új alpolgármestere

Szeptemberi rendkívüli ülésén négy napirendi pontot tárgyalt a képviselő-testület: személyi kérdésekről, pályázatokról és a Lenfonóba tervezett pumpapálya kivitelezői megbízásáról is határoztak a képviselők.

Forián-Szabó Gergely polgármester az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában (SzMSz) az alpolgármesteri tisztség főállásúról társadalmi megbízatásúra változtatásra tett javaslatot. Augusztus 31-i hatállyal Nagel István lemondott az alpolgármesteri tisztségéről. Miután a képviselők elfogadták az SzMSz módosítását, lehetőség nyílt társadalmi megbízatású új alpolgármester választására. A testület a polgármester javaslatára titkos szavazással Kampné Gilyén Mária képviselő asszonyt társadalmi megbízatású alpolgármesterré választotta.

Kampné Gilyén Mária matematika-angol-etika szakos tanár, a Pataktart Általános Iskola igazgatóhelyettese.

Az önkormányzati választásokon a 2011 Egyesület jelöltjeként Budakalász 1. számú egyéni választókerület képviselőjévé, majd 2024 októberében a Humán Bizottság elnökévé választották.

Mivel alpolgármester nem lehet bizottsági tag, eskütétele után Kampné Gilyén Mária lemondott a Humán Bizottságban betöltött tagságáról és az elnöki posztjáról. A polgármester javaslatára ezután Kóder György képviselőt a Humán Bizottság tagjává választották, majd a testület tagjai Horogszegi Horváth Erika képviselő asszonyt választották meg a Humán Bizottság élére.

A személyi döntések sorában a képviselő-testület Dr. Váli István Frigyeszt, a Budapesti Műszaki Egyetem tanárát tanácsnokká választotta. A tanácsnok olyan önkormányzati képviselő, akit a testület a hatásköréhez kapcsolódó speciális feladattal vagy önkormányzati feladatkör ellátásának felügyeletével bíz meg.

A következő napirendi pont tárgyalása során a testület felhatalmazta a polgármestert, hogy Budakalász az Európai Unió Terület- és Településfejlesztési Operatív Programjában pályázatot nyújtson be a Klisovác utca, Pataktart utca és az Orom utca közötti szakaszára tervezett útépités megvalósítása érdekében. A testület két Rigó utcai ingatlan értékesítési pályázatáról is határozott, illetve zárt ülésen döntött a Lenfonó területére tervezett pumpapálya sikeres kivitelezési pályázatáról.

Új helyre költözött a Viola Egyesület

A Viola Egyesület a Szentendrei út 24. szám alá költözött (BÉSZKÜ), ahol mostantól a családsegítő szolgálattal közösen várják az érdeklődőket. Az egyesület önkéntesei mások által felajánlott ruhákat, gyerekjátékokat és háztartási eszközöket kínálnak azoknak, akiknek nehézséget jelent újakat vásárolni a boltokban.

Adományokat továbbra is szívesen fogadnak a nyitvatartási időben, hétfőtől csütörtökig 14 és 18 óra között. Az adományozókat arra kérik, hogy kizárólag tisztára mosott ruhákat, jó állapotú játékokat és könyveket vigyenek.

Szeptembertől időkorlátos parkolás lépett életbe a belváros kijelölt területein

A várostervezők ajánlása alapján kidolgozott parkolási rendeletet 2025 tavaszán lakossági fórumon egyeztették az érdeklődőkkel. A képviselő-testület június végi ülésén a javasolt megoldást elfogadta, az új szabályozás 2025. szeptember 1-én lépett életbe. A szabályos parkolás továbbra is díjmentes marad.

A döntéssel a városvezetés célja az volt, hogy a belvárosi intézmények és szolgáltatások (Egészségház, gyógyszertár, Polgármesteri Hivatal, bölcsőde és óvoda, posta, élelmiszerboltok, pékségek és egyéb üzletek, temető, bankfiók) közelében napközben is legyenek szabad parkolóhelyek.

A parkolási zónák határait táblák jelzik. A terület a Klisovác utcában a Budai úttól az Erdőhát utcáig, a Kőbányai úton a Budai úttól a temetővel szemközt található második gyalogos kishídig (Kőbányai út 13.), a Budai út Kőbányai út és a Kálvária utca közötti szakaszáig tart. A Damjanich utca a Szerb köztől a Petőfi térig tartó szakasza, a Táncsics Mihály utca Petőfi tér felőli kétirányú szakasza és a Vasút soron a Vasút sor 3. számtól az Ady Endre utcai kereszteződésig szintén része a parkolási zónának.

A parkolási zónákban munkanapokon 8 és 18 óra között legfeljebb 2 óráig várakozás megengedett. A parkolás kezdő időpontját – a KRESZ és az önkormányzati rendelet vonatkozó előírásának megfelelően – parkolótárcsán kell beállítani. A szabályos parkolás továbbra is díjmentes.

A belföldön és külföldön rengeteg városban használatos parkolótárcsákat több helyen is be lehet szerezni (a kereskedelmi forgalomban kapható bármilyen hasonló eszköz alkalmas). Azok, akik még nem rendelkeznek ilyennel, a közreműködő belvárosi üzletekben (Kőbányai úti papírboltban, a Budai úti zöldségesnél, a cukrászdában, az optikában, az antennaszaküzletben és a Táncsics Mihály utca – Budai út sarkán található pékségben, 500 forintos beszerzési áron juthatnak hozzá a KRESZ által előírt parkolótárcsához.

A szeptember közepéig tartó türelmi időszak (szórólapos figyelmeztetés) után a szabályos parkolást a városrendészet szigorúan ellenőrzi.

Toborzó

A rendőrség létszámgondjai közismertek. A Szentendrei Rendőrkapitányság ezért is keres új kollégákat, akik a képzés után hivatásos rendőrök, fegyveres biztonsági őrök és iskolaőrök lehetnek. További részletek és a jelentkezés feltételei a rendőrség hivatalos oldalán, a police.hu-n.

Városszerte kijavították az úthibákat

Elsőként a Vasút soron, a Felsővár, a Sport, a Gyár, a Tanító, a Táncsics, a Jókai, a Wesselényi, a Jankovics, a Márton Áron és a Hargita utca területén zajlott az útjavítás. Ezt követően a Duna-parton, a Lupaszigeti út, a Duna sétány, a Gát, a Gátör, a Harcsa utca következtek, majd Szentistvántelegen folytatódott a munkavég-

zés. Augusztusban a Pomázi és a Budai úttól nyugatra eső területeken további 520 négyzetméter úthibát javítottak ki. Augusztus végén a Városhatár utcát a Gyümölcs és a Sugár utca között, illetve a Sugár utcát a Városhatár és a Bodza utca között cementes útstabilizációval újult meg, és elkészült a Berdó utca Tücsök és Kálvária utcák közötti szakaszának martaszfaltos burkolata is. Ebben az évben Budakalász az utak, járdák, vízelvezető rendszerek karbantartására, kátyúzásra és útfelújításra eddig 55,6 millió forint értékben adott megbízást.

Szeptember 15. adófizetési határidő

2025. szeptember 15-ig fizethetők az esedékes helyi adók, adóelőlegek. Segítve az önkéntes helyi adófizetést Budakalász Város Önkormányzati Adóhatósága a magánszemély adózóknak postán, lakcímre, illetve elektronikus úton a tárhelyekre augusztusban megküldte a „adószámla-egyenlegeket”, valamint postai úton a befizetésre szolgáló csekket. A vállalkozók, valamint a vállalkozások szeptember elején kapják meg az adószámla-egyenlegüket, kérjük, kísérik figyelemmel az elektronikus tárhelyeiket.

A szentendrei HÉV-fejlesztéséről tárgyaltak az ÉKM-ben

Augusztus közepén az Egymásért-Közösen Mozgáskorlátozottak Egyesület kezdeményezésére egyeztetést tartottak az Építési és Közlekedési Minisztériumban. A H5-ös HÉV akadálymentessé tétele érdekében összehívott találkozóra az érintett önkormányzatok is meghívást kaptak. Mivel mostanában főként politikai nyilatkozatok és nem konkrét szakmai információk hangoznak el a beruházásról, Budakalász fontosnak tartotta, hogy ott legyen.

Forián-Szabó Gergely polgármester ezen a tárgyaláson is felhívta a figyelmet arra, hogy a H5-ös HÉV fejlesztése során a járművek cseréje és a pálya átépítése mellett az állomások és azok környezetének korszerűsítése kiemelten fontos a „használatosság” szempontjából. Jelezte, a beruházás tervezése és megvalósítása során legalább 50 éves időtávban kell gondolkodni.

Figyelembe kell venni az idősek, a mozgáskorlátozottak és a babakocsival vagy kerékpárral utazók igényeit, illetve alapkövetelmény az akadálymentes járdák vagy a biztonságos kerékpártárolók kialakítása.

Kiderült, idén írják ki a közbeszerzést, de pontos dátum nem hangzott el. A május 13-i szentendrei utcafórumán Lázár János még azt mondta, hogy abban a hónapban kiírják. Azt is mondta, hogy idén szerződéskötés is lesz, az eljárás időigénye miatt azonban ez egyre kevésbé valószínű.

Bár a miniszter Szentendrén úgy fogalmazott, hogy az érintett pályaszakasz, a megállók és az utasforgalmi épületek is benne lesznek a projektben, a beruházás műszaki tartalmáról valójában még nincs döntés, ez a rendelkezésre álló források ismeretében még változhat.

Ezek után jó hír volt, hogy a korábban Budakalással is egyeztetett, építési engedéllyel rendelkező tervek érdemben nem módosultak. Három és fél éve az azóta megszüntetett Budapest Fejlesztési Központ képviselőivel és a tervezőkkel részletesen egyeztetünk és a Budakalász számára lényeges szempontok bekerültek a tervekbe.

Így például a Lenfonó állomásnál P+R parkoló épülne, a csomópont jelenlegi szűkös áteresztő-képességének növelése és a közlekedési dugó csökkentése érdekében pedig a budapesti irányú peront áthelyezik, és a városközpont felé új gyalogos és kerékpáros kapcsolatok jönnek létre.

Korszerű berendezésekkel bővíthet a SZEI eszközparkja

Miután tavasszal egyhangúlag az egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére voksoltak a Szentendrei járás településeinek polgármesterei, augusztusban a Szentendrei Járási Hivatalban átvették a Versenyképes Járások Program erről szóló 250 millió forintos támogatói okiratát.

A tizenhárom település képviselőjében Fülöp Zsolt szentendrei polgármester vette át a támogatói okiratot. Fülöp Zsolt megköszönte a gyors és hatékony összefogást, ami lehetővé tette, hogy a Szentendrei járás lakóit egységesen szolgáló egészségügyi fejlesztésre költse el a 250 millió forintos támogatást, amit az önkormányzatoktól elvett adóbevételekből finanszíroz a kormány.

A Versenyképes Járások Program égisze alatt a kormány a „gazdagabb” településektől a helyi iparüzési adóbevétel 2025-ben várható növekményét elvonja és a járássok fejlesztésére csoportosítja át. Így a területi felzárkóztatást állami vagy EU-s források helyett főként az önkormányzatok adóbevételeiből finanszírozzák. A Versenyképes Járások Program Budakalász esetében – a 215 millió forint szolidaritási befizetési kötelezettségen felül – idén további 100 millió forintos központi elvonást jelent.

Szeptember 15-től kérhető tűzifátámogatás

A tűzifátámogatást szeptember 15-től lehet igényelni azoknak a családoknak, ahol az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 114 000 Ft-ot, egyszemélyes háztartás esetén pedig a 142 500 Ft-ot.

Háztartásonként évente legfeljebb 1-3 erdei köbméter, azaz 5-15 mázsza tűzifa adható. A lehetőségről érdeklődjenek a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán vagy a szociális ügyek referensénél a 06 26 340250-es telefonszámon.

Augusztustól új központi számot vezetett be a MOHU

Új központi telefonszámot vezet be a hulladékgazdálkodásért felelős MOHU. Kérdéseinkkel a 36 1 776 7777-os telefonszámon fordulhatunk a szolgáltatóhoz.

3,5 milliárd forintos uniós forrásból tisztulhat meg a Lenfonó

A nyolcvanas évek végén megszűnt Budaflax Lenfonó és Szövőgyárgár 1996-ban került Budakalász tulajdonába. Bár vízbázis-védelmi területen fekszik, régóta komoly környezetszennyezés terheli. A városvezetés célja az volt, hogy a kármentesítés költségeit ne a kalásziaknak kelljen megfizetni. A megtisztított terület közösségi célokat fog szolgálni.

A Magyar Közlönyben megjelent kormányhatározat az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) keretében 3,54 milliárd forintot különít el a 2021 és 2023 között feltárt szénhid-

Olajsár a textilüzem területén 1985-ben
– Archiv fotó: Gaján Vilmos
helytörténész gyűjtése

rogén-szennyezés kármentesítésére. A közbeszerzési eljárás az ősz folyamán elindulhat. A Lenfonó megtisztított területére sport-, kulturális- és pihenőpark funkciót szán a város.

2021. februárjában budakalászi kezdeményezésre hatósági eljárás indult az egykori gyárterületen talált súlyos környezetszennyezés feltárása és a kármentesítés érdekében. A talajban és a talajvízben gázolaj, pakura, mérgező benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb aromás szénhidrogének vannak. A gyárterület része a Szentendre Déli Regionális Vízbázis védőterületének.

Budakalásznak világos koncepciója van a Lenfonóra

Augusztus végén Budakalász volt a házigazdája az Élhető Települések Országos Szövetsége rozsaövezeti rehabilitáció és rekonstrukció témájú szakmai fórumának. Forián-Szabó Gergely felvezető prezentációjában bemutatta a Lenfonó területének adottságait, kitért a rozsaövezeti rehabilitáció céljaira, az eddigi eredményekre, mint a folyamatban lévő kármentesítésre, ami a további fejlesztések előfeltétele. Az elmúlt években az Élhető Budakalász program keretében elkészültek a város új szabályozási tervei, melynek fontos része a Lenfonó területre vonatkozó koncepció. A polgármester jelezte: Budakalász célja, hogy a város központjában álló területen ne lakópark vagy kereskedelmi központ épüljön, mint amire a múltban voltak próbálkozások, hanem a helyi lakosságot szolgáló kulturális- és szabadidőpark jöjjön létre.

A témavezető szakemberek – Hóka Beatrix fenntarthatósági menedzser, dr. Kádár Bálint urbanista, a BME egyetemi docense, dr. Kőrösi Koppány, a Budapest Műhely alapítója, Szőke Norbert, a Landscape Kft. ügyvezetője és Nagel István alpolgármester részvételével zajló kerekasztalbeszélgetés résztvevői az egykori gyárterületre tervezett zöldfelület fejlesztést kifejezetten jó célként tartották. Kiemelték, hogy a kármentesítés folyamán azokon a területeken, ahol talajcsere lesz, nagyon fontos olyan talajszerkezetet kialakítani, aminek a vízmegtartó hatása a tervezett zöldfelülethez mérten megfelelő.

Dr. Kőrösi Koppány kiemelte, hogy a városvezetés a környezet-szennyezés ügyében nem a sok esetben jellemző könnyebbik utat, azaz a terület értékesítését, ezáltal a felelősség továbbhárítását választotta, hanem a feladat élére állva és a kockázatokat is vállalva sikeresen végződő környezetvédelmi hatósági eljárást indított. Ha megvalósul a terület kármentesítése, a város vagyona jelentősen gyarapodhat.

Nagel István kifejtette, hogy a terület szennyezettségének feltárásánál az volt az vezérelv, hogy jobb a rosszat tudni, mint bizonytalanságban élni. A feltárás eredményeként az állam elismerte a felelősségét és viseli a kármentesítés költségeit. A terület fejlesztése során az önkormányzat kizárólag kis környezeti terheléssel járó tevékenységet támogat.

A szakértők üdvözltek, hogy budakalászi városvezetésnek világos koncepciója van a terület hasznosítását illetően, ami a fejlesztések szempontjából előnyt jelent. A szükséges források megszerzése érdekében szorgalmazták a tervek további kidolgozását, hogy a kármentesítés után minél hamarabb megvalósulhasson a kulturális, sport és pihenőpark kiépítése.

Lövetei barátaink Budakalászra látogatnak október elején

Idén 25 éves testvértelepülési együttműködésünk megünneplésére lövetei barátaink Budakalászra látogatnak és részt vesznek az október 4-i Városnapon, illetve a másnapi Pilisi Kóstolón is. A várhatóan 40 fős csoportban ott lesznek a Kákvirág Néptáncsoport táncosai és muzsikusai, valamint a település polgárai, képviselői is. Szeretnénk családoknál elszállásolni valamennyi vendégünket, ezért a Budakalászi Testvérvárosi Egyesület mielőbb várja azok jelentkezését (budakalaszitestver@gmail.com), akik október 3-tól három éjszakára szívesen látnának otthonukba vendéget.

Dr. Bacsárdi József Budakalász új jegyzője

A június közepén megjelent jegyzői pályázatra összesen tizenketten jelentkeztek. A benyújtott anyagok és a személyes meghallgatások alapján Forián-Szabó Gergely polgármester úgy döntött, hogy a Polgármesteri Hivatal vezetésével Dr. Bacsárdi Józsefet bízta meg. A 43 éves jogász, közgazdász, igazgatásszervezői diplomái mellett doktori (PhD) tudományos fokozattal is rendelkezik. Korábban több településen látott el aljegyzői feladatokat, jelenleg Bábolna város jegyzője. Dr. Bacsárdi József szeptember végén veszi át Budakalász jegyzői feladatait.

Buszjárat – az északi agglomeráció kelet-nyugati irányú összekötése

Városunk és a régió településeinek lakossága a sokszorosára nőtt, a brutális autóforgalmat és a vele járó környezet- és zajszennyezést a tömegközlekedés fejlesztésével lehetne kezelni. Forián-Szabó Gergely levélben kérte a közlekedési állam-

titkárt és az érintett országgyűlési képviselőket a tervezett buszjárat mielőbbi beindítására.

Bár Budakalász népessége az elmúlt évtizedekben a többszörösére nőtt, több mint 100 éve a szentendrei (H5) HÉV az egyetlen

nagy utasforgalmú közösségi közlekedési eszköz, amely városunk észak-déli irányú összeköttetését biztosítja. Régi adósság, hogy végre kelet-nyugati irányban is bekapcsolódhassunk a regionális tömegközlekedésbe. Budakalász Fenntartható Mobilitási Terve (SUMP) alapján erre tettünk szakmai érvekkel alátámasztott javaslatot. Az új közösségi közlekedéssel az Észak-Pesten található oktatási intézmények, munkahelyek és sportolási lehetőségek sokkal rövidebb idő alatt lennének elérhetők.

Július közepén Forián-Szabó Gergely levélben foglalta össze az eddigi budakalászi erőfeszítéseket Nagy Bálint közlekedésért felelős államtitkárnak, dr. Vitályos Eszter és Menczer Tamás országgyűlési képviselőknek. Felhívta a figyelmüket arra is, hogy a buszjárat városunk forgalmában jelentős mértékben váltana ki autókat és tizből egy kalászi életét közvetlenül is megkönnyítené. A forgalmas utak mentén élők környezete is egészségesebbé válhatna, javulnának a József Attila, a Damjanich és a Budai út mellet a WHO által megadott egészségügyi határértékhez képest 2024-ben mért lesújtó légszennyezési adatok. Forián-Szabó Gergely sürgette a megkezdett munka folytatását, a buszjárat mielőbbi beindítását. Válasz még nem érkezett.

Szeptember közlekedésbiztonsági hónap

Ebben a hónapban a szokásostól eltérő munkarendben reggel 7 órától 19 óráig teljesítenek szolgálatot. Városrendészeink reggel a kalászi általános iskolák közelében segítik a biztonságos iskolakezdést és napközben is a rendőrséggel közösen kiemelt figyelmet fordítanak a közlekedési balesetek megelőzésére, a közlekedésbiztonság növelésére és a közlekedők tudatosságának felhívására.

A Városrendészet a +36 70 314 6104-es telefonszámon érhető el.

Automentes hét Budakalászon

Szeptember 16-22. között Budakalász az Európai Mobilitási Hét és Automentes Nap rendezvényhez csatlakozott. Szeptember 16-án 6:30-9:00 között Bringás reggelivel készülünk. Minden iskolába és munkába igyekvőt egészséges finomságokkal várunk aznap a Sport utcai ágon.

Szeptember 21-én vasárnap két távon 10:00-tól rajtol el a Tour de Kalász, nevezni 9:00-tól lehet a művelődési ház udvarán. Előregisztrációra is lehetőséget biztosítunk szeptember 15-től 10:00-18:00 között a könyvtárban. A részvétel díjtalan.

ESÉLY ERŐ TÉR PROGRAMSOROZAT

A drogprobléma mögé bújunk a saját függőségeinkkel

Szeptember 4-én Zacher Gábor főorvos volt az Esély-ErőTér program Generációk egymás közt sorozatának szeptemberi előadója.

A Pataktart Általános Iskola tornacsarnokában Forián-Szabó Gergely polgármester köszöntötte a több mint 400 fős közönséget. Hangsúlyozta, Budakalász humán programja eddig is sok kalászi számára nyújtott fontos segítséget, az őszi évad pedig további hasznos alkalmakat kínál.

Szülői minta, saját kontroll és keretek

Zacher Gábor előadása kezdetén kiemelte, hogy a függőség és a generációk közötti összefüggés kulcsfogalma a szülői mintaadás. A trágár kifejezések vagy a vitákat lezáró cigaretták úgy vésődnek be a kisgyermek emlékei közé, hogy teljesen más jelentést is társíthatnak hozzájuk. A mintaadáson túl a genetikának is fontos szerepe van a függőségekben, de senki se mentse fel magát azzal, hogy neki már a nagyszülei is ittak, hiszen **a kontrollt mindenkinek magának kell kialakítania.**

Napjainkban több mint 950 fajta kábítószer van forgalomban, ami nagyságrendekkel több, mint amennyit a hetvenes években használtak. Ahhoz, hogy a tudomány egy-egy készítmény hatását leírja, közel három évre van szükség. Tavaly 43 új kábítószer jelent meg az országban, de a Covid éve alatt ez a szám volt, hogy a 100-at is elérte. Egy-egy újonnan megjelenő tableta általában többféle hatóanyagot tartalmaz. Ezt úgy kell elképzelni, hogy 10 pirula között akad olyan, amibe csak keményítőt tesznek, van, amiben egy, van, amiben kettő, három további hatóanyag van. Aki árusítja, az sem tudja, hogy mit ad el és hogy a fogyasztó szervezete hogyan fog rá reagálni.

A magyar piacon jelenlévő kábítószeresek közel 10 százalékát a rendőrség lefoglalja, a terjesztőket felelősségre vonja. Az arány

még javítható, hiszen a nemzetközi szakirodalmakban az szerepel, hogy egy adott országban jelenlévő kábítószer-mennyiség 25 százalékát még tudják lefoglalni. Tehát, ami Magyarországra bejut, a jövőben annak a háromnegyede biztosan célba ér.

Felvilágosítás és a „nemet mondás” képessége

A hangos fellépéssel tehát az állam még nem látja el a feladatát, nem védi meg az áldozatokat. Mivel csak stigmatizáljuk a kábítószer-fogyasztást, így biztosak lehetünk abban, hogy sok fiatal akkor sem fogja a szülőnek elmondani az élményét, ha esetleg segítségre szorul.

Felvilágosításra lenne a leginkább szükség, ehelyett azonban főként politikai nyilatkozatok vannak. Kevesen tudják, hányféle hatóanyag van a piacon, azt pedig senki, beleértve a dílereket és a fogyasztókat is, hogy az egyre olcsóbban beszerezhető pirulák valójában mit tartalmaznak – fogalmazott a főorvos.

Zacher Gábor kiemelte, hogy a hivatalos kommunikációban a kábítószer a fő ellenség, miközben az alkohol és a nikotin fogyasztásának visszaszorításáért nem teszünk semmit.

Félmegoldásokat látunk: az energiaitallal szemben ugyan fellép az állam, de a koffein és más élénkítőszeres akár drogériákban is beszerezhetőek koffeintabletta formájában. Egy darab Pocket Coffee csokiban több koffein van, mint egy fél doboz energiaitalban. Pedig a koffein hatása a 14 év alatti szervezetre roppant káros, egy felnőttre viszont megfelelő korlátok között tartva kevésbé.

A szakorvos kiemelte: hogy Magyarországon évente átlagosan 100 kábítószer-fogyasztással összefüggő haláleset történik. Ez rengeteg, de az alkoholfogyasztás évi több mint 20 000 (!) magyar ember halálát okozza. Mégis kocsmaprogramot hirdetnek és alkoholt népszerűsítő plakátokkal vannak tele a közterületek.

Az ijesztő hazai statisztikákat olyan számokkal lehet fokozni, mint a depresszió előfordulása, amiben uniós átlagban a 3. helyen állunk. Sokan nem is tudják, hogy a depresszió milyen súlyos lehet, az abból való gyógyulás ideje egy súlyos közúti balesetből való felépüléssel vethető össze.

A pszichiátriai szakrendeléseken egy-egy betegre mindössze 15 perc jut. Ide olyanok látogatnak el, akik már felvállalták, hogy a közösségükben lesz, aki bolondnak tartja majd őket. Jó gyógyulási aránya a személyes terápiáknak van, de 15 perc alatt a pszichiáter legfeljebb pár mondatot válthat a pácienssel és csak nyugtatót írhat fel. A nyugtatófogyasztók jelentős része szintén függő, velük külön kellene foglalkozni, de a katasztrófális helyzetben lévő magyar állami egészségügy erre már végképp képtelen.

Hallgassuk meg a gyerekeinket, beszéljünk velük

A gyerekeinket készítsük fel és mondjuk el nekik a **személyes kontroll** fontosságát. Beszéljünk velük arról, hogy mit okoz a har-

madik sör, ami mellé már más is becsúszhat, és hogy egy ilyen környezetben, mint Magyarország, egy szerhasználó vagy egy alkoholistát milyen kilátásokkal és következményekkel néz szembe.

A szerhasználaton túl a digitális függőség, a képernyő előtt eltöltött idő szintén népegészségügyi kérdés. 900 000 alkoholista mellett 3 millió digitális függő él az országban, jobban mondva minden harmadik ember függőséggel küzd. Emellett a lakosság kétharmada túlsúlyos, de az étkezéssel összefüggő szenvedélyekkel még a korábban felsoroltaknál is kevésbé foglalkozunk.

Zacher Gábor az előadása végén viccesen jelezte, hogy a mozgás is lehet függőség, ő például fut és éppen félmaratonra készül. Az előadást hangos vastaps zárta, majd zárszóként az EsélyErőTér további programjainlója hangzott el: október 2-án szerhasználat és kamaszok témában kiscsoportos foglalkozást tartanak szülőknek, a regisztráció szeptember 8-án indul.

Urbán Ákos

Budakalász humán programot dolgozott ki, amelyre TOP-PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-00067 azonosítószámmal nyilvántartott „Helyi humán fejlesztések Budakalászon és Csobánkán” elnevezéssel 124,66 millió forintos vissza nem térítendő uniós támogatást nyert el. Az Európai Unió pályázati lehetőségre épített projekt célcsoportjai a gyermekek, kamaszok, a velük foglalkozó szakemberek, az idősek és a mélyszegénységben élők. A projekt konzorciumban a Konszenzus Alapítvánnyal és Csobánka Község Önkormányzatával valósul meg és a korai fejlesztéstől a demenciáig számos területen segíti a budakalásziak mindennapjait.

A két éves programsorozat első negyedében 197 program valósult meg eddig.

A legkisebbeknek beszédindító csoport és átfogó szemléletű családi műhelysorozat indult. Az esetkezelés még szélesebb perspektívájú támogatásának érdekében a pedagógusok számára esetmegbeszélő csoportok működnek. A Hangszóró programban a gyermekek beszédfejlődése érdekében korrepetáló csoportot és meseterápiát indítottunk. Bullyngról, azaz kortársbántalmazásról előadást tartottunk, hogy a gyerekek sérülésokozására több figyelem essen, valamint rászoruló korai fejlesztését támogattuk neuro-hidroterápia keretén belül. Az Alzheimer kafén a legidősebbek és az otthonápolást végzők szakemberektől tudhattak meg hétköznapiakat megkönnyítő praktikákat és megismerhették a demencia hátterét.

A szellemi edzőterem programsorozaton az idősek mentális állapotának erősítésére kerül a hangsúly, de a kamaszkor kihívásaival is több program foglalkozik. Függőségek megelőzése érdekében preventív foglalkozások valósulnak meg, generációk egymás kölcsönös megértését neves szakemberek előadásai segítik, emellett Csobánkán is támogatjuk a Csodaműhely több programját.

ESÉLY ERŐ TÉR PROGRAMSOROZAT

TINI-VAKÁCIÓ BUDAKALÁSZON

Bár nehéz hozzájuk kapcsolódni a bennük munkálkodó testi-lelki változások miatt, ugyanakkor igenis érdeklődők, érzékenyek, együttműködésre készek és valamilyen ki vannak éhezve a figyelemre és az elfogadásra. Kamaszokkal dolgozni nem könnyű, de mégis hálás feladat – Konkoly Annamária szociálpedagógussal és Tóth Kata szociológussal beszélgettünk az Esély-Erő-Tér ernyője alatt szervezett chill-táborban szerzett élményeiről.

Hogy telt ez az egy hét a gyerekekkel?

T. K.: Olyan napközbeni kikapcsolódást szerettünk volna szervezni a 12-14 éves korosztálynak, amivel a klasszikus tematikus táborokon túlmutatóan kifejezetten a kamaszok lelkületéhez igazított tempóban és programokkal tölthetik az időt. A csoportkohézió miatt fontos volt a helyhez kötöttség, erre kiváló helyszínnek bizonyult a Cserkészház, de két extra programra is vittük őket: Óbudán kipróbálhatták a lézerharcot és Leányfalun strandoltunk egyet a hét folyamán.

„Arra helyeztük a fókusz – a csapatépítés és az önismeret mellett –, hogy visszahozzuk számukra egy hétre az igazi gyereklétet.”

K. A.: Érdekes volt megfigyelni, ahogy az eleinte még tartózkodó gyerekek is oldódtak és nyitottak a többiek felé – ki-ki a maga tempójában. Például az arcát eltakaró, feketébe öltözött kamasz fejről másnap már lekerült a csuklya, a hét második felére pedig már ő is színes rövidnadrágban jelent meg.

Mivel sikerült elérni ezt?

T. K.: Sok energiát fordítottunk az alkotásra. A miniprojektnapon csapatban kellett képregényt készíteniük – voltak, akik rajzoltak inkább, mások prezentálták a csapat munkáját a többieknek. Akadtak, akik verbálisan kapcsolódtak könnyebben, és olyanok, akik a közös játékkal hozhatók közelebb és szólíthatók meg. Persze vittünk egy halom gyöngyöt, szalagot és ment a kézműveskedés is – ajándékba szánt karkötőkkel, nyakláncokkal. Én is egész sor új kollekcióval tértem haza.

K. A.: Nyitottunk egy-egy füzetet minden táborozó számára, abba bármit lejegyezhettek, rajzolhattak. Mi is írtunk bele nekik, hiszen fontos volt az együtt töltött idő lezárása. Alkalmaztunk páros és nagycsoportos feladatokat is határ- és komfortzóna-átlépéssel, amik indirekt módon hatottak rájuk. Ami megmaradt bennük, ha megkérdezték őket, mit csináltak, az a lézerharc és a strandolás – de közben lett több új barátjuk és észrevétlenül gazdagodott az önismeretük.

Mennyire kellett megnyílniuk a táborvezetőknek is előtűk, igénylik a gyerekek?

K. A.: Az ember akkor tud a kamaszokkal nagyon jól dolgozni, ha ő is ad magából.

Konkoly Annamária és Tóth Katalin

T. K.: Mi is végigmegyünk egy folyamaton velük. Fejlődési lehetőséget nyújtunk biztonságos környezetben – ehhez kell egy jó helyszín, táborvezetői kompetenciák, erőforrások, és persze nagyon fontos, hogy ki-ki mit hoz be ebbe, mit hajlandó beleadni önmagából.

„Bár leszívja az erőnket, de legszívesebben mindig csak ezt csinálnánk, mert a táboroztatás bennünket is feltölt energiával.”

K. A.: A kamaszokat meg kell mozdítani, velük kell lenni és olyat kell adni nekik, ami megmarad. Az én személyiségem is formálja őket, és ha ez kell, akkor ezt kell adnunk – igazi valónkat. Azt tudod kivenni belőle, amit te magad is beleteszel. Természetesen, ami ott elhangzik, az köztünk is marad – ehhez tartjuk magunkat a táborban is és ezt szeretnénk továbbvinni a Matrica Klubban.

Mi az a Matrica Klub?

T. K.: Évközben is szeretnénk ezt a biztonságos és szabad légkört megteremteni ennek a korosztálynak. A 12-22 évesek számára szeretnénk létrehozni egy olyan közösségi teret, ahol játékokkal, babzsákokkal körülvéve a kortársaikkal lehetnek úgy, hogy ha kell, van kihez forduljanak az esetleges problémáikkal. Lesz hol töltsék a telefonjukat, lesz konyha, ahol kaphatnak egy teát, melegszenovicset, segítséget a tanulásban, lesz kinek beszélniük a szorongásaikról, az örömeikről – és nem az utcán csellengenek. Keretben tartják őket, de azon belül szabadon mozoghatnak.

Évközben szexedukációs programokkal látogatják az óvodákat, iskolákat. Mi történik ezeken a foglalkozásokon?

T. K.: Már a legkisebb kortól érdemes előtérbe hozni a testtudatosság témáját. Fontos, hogy mit lát a gyerek, hogy viselkednek a szülők egymással, meg kell tanítani neki egész kis korban az ún. bugyi-szabályt, hol húzódnak a teste határai, hol érhetnek hozzá, ez már óvodás korban is nagyon fontos. Az óvodában egészségnevelésként találkoznak vele a kicsik. A hetedikeseknél érdekes megfigyelni, hogy a testiség fizikai részéről már sokat tudnak, de az érzelmi hátterét illetően vannak hiányosságok. A frontális felvilágosítás helyett a foglalkozásainkba őket is bevonjuk. Szituációs játékokkal bele kell helyezkedniük egy konkrét élethelyzetbe, amit aztán megbeszélünk velük vagy kollázst készítünk arról, számukra milyen a jó párkapcsolat. Van, hogy vezetett csoportmunka van, és van, hogy ők veszik át a kezdeményezést, és terelik a foglalkozást afelé, ami érdekli őket. Viszont sosem zúditunk rájuk olyat, amire ők még nincsenek felkészülve.

Mi a helyzet az iskolai drogedukációval?

K.A.: Ott kezdődik, hogy tisztázzuk, a függőség az, amikor nem te irányítasz. A csapból is az folyik, hogy a függőség rossz, arra viszont nem készítik fel őket, mi van akkor, ha mégis belelőnek. Milyen motivációk vezetnek a szerhasználatához? Hogyan tudsz kilépni belőle? Az otthoni elhanyagolás és a kortársak hatása a két fő ok, ami miatt belecsúsznak a fiatalok. Én nem beszélek a szerekről nekik – többet tudnak már ezekről enélkül is az internetről – a függőség dinamikáját mutatom meg. A drogedukáció – nem prevenció, sokkal inkább ártalomcsökkentés. Ma már a dohány, az alkohol, de még a fű is könnyen elérhető – szinte biztos, hogy ki fogják próbálni.

A fiatalok ügyességi játékokat is játszottak

Ezért felhívjuk a figyelmet a jogi következményekre – hiszen a törvény nem tudása nem mentesít a következményektől. Arra készítjük fel őket, mire figyeljenek, ha kipróbálják. Legyen náluk víz, legyen feltöltve a telefonjuk, tudjanak segítséget

hívni, ha kell, vigyázzanak egymásra. Azért megyünk utolsó előtti évben hozzájuk ezzel a témával is, mert még így a következő évben jól monitorozható, mi maradt meg bennük róla, hogy változtak az egy év alatt.

Mit várnak a következő tanévtől?

T.K.: Várjuk az évvégi tábor, de előtte nagyon bízunk abban, hogy a következő tanévben már, mint megvalósult projektről beszélhetünk a Matrica Klubról – ez nagy előrelépést jelentene abban, hogy a budakalászi fiatalok még nagyobb biztonságban legyenek mind fizikailag, mind érzelmileg. Hiszen nem megfigyelés alatt lenni, hanem látótérben lenni – ez a jelzőrendszer feladata.

A Chill tábor mellett a Faluházban egy másik program is várta a gyerekeket a város humán programja szervezésében: a Vágány tábor célja volt, hogy minél több időt töltsenek a gyerekek a természetben, mozogjanak, új dolgokat, helyeket ismerjenek meg, alkossanak, mindezt jó kedvvel, nyaralós hangulatban. Kincskeresés a Kevélyen, strandolás és evezés a Lupán, Budapest megismerése tömegközlekedéssel, libegőzés, gyermekvasút, barlangászás, íjászkodás és más szabadtéri programok színesítették a gyerekek nyári vakációját.

Marosvölgyi Judit

Megújul a Béke sétány – finisébe érkezett a tervezés

Rózsa- és fűszerkert, megújuló sportpálya és játszótér, burkolatcsere, valamint csapadékvízgyűjtés is szerepel a megújuló Béke sétány tervei között. Szeptember 18-án csütörtökön 17:00-tól várjuk a Faluházba azokat, akik szeretnék részletesebben megismerni a közösségi tervezés eredményeit.

Idén áprilisban online felméréssel indult a közösségi tervezés. Ennek kiértékelését követően a tervezésbe csatlakozni kívánó Kalásziak, az önkormányzat munkatársai és az önkormányzati képviselők és a közösségi tervezés lebonyolításával megbízott szakemberek részvételével két ízben tartottunk közösségi tervezési alkalmakat. Ezeken egyértelművé vált, hogy a Béke sétány megújításának legfontosabb célja a pihenés és a csendes kikapcsolódás feltételeinek megteremtése, valamint a zöldfelületek minőségének javítása. A park nyugati felén olyan új zöldfelületi elemek kaphatnak helyet, mint egy rózsza- vagy fűszerkert, amely az egykor a közelben működő bolgárkertek hagyományát idézi meg. A sportpálya új, korszerű funkciókkal gazdagodhatna, amik lehetőséget adnak a mozgásra és a játszótér is kibővíülhet. A rossz állapotú utak helyén új, szilárd burkolatú gyalogos sétányokat tervezünk, a csapadékvíz pedig esőkertekbe vezetnék el és szikkasztanák.

Szeptember 18-án 17:00-kor a Faluházba várunk mindenkit, aki szeretne hozzászólni, ötleteket adni, vagy együtt alakítani a részleteket, hogy a megújuló Béke sétány valóban a környék lakóinak igényeit szolgálja.

KÁLMÁN KINGA AZ ÉV FŐÉPÍTÉSZE

Tizenöt éves főépítési munkája elismeréseként Kálmán Kingát az év főépítészének választotta az Országos Főépítési Kollégium.

„15 éves főépítési tevékenységének titka a kiváló szakmai felkészülésen túl, a példamutatóan alázatos, mindenki felé egyforma figyelemmel, szeretettel és segítőkészséggel forduló személye. Építészeti szemlélete tervezői alkotómunkája művészi igényű településtervezési, városrendezési munkáiban nyilvánul meg.” – írták méltatásában a szakma vezetői.

Kálmán Kinga 2020-óta Budakalász főépítésze, egyebek mellett nevéhez fűződik a 2023-ban életbe lépett új HÉSZ is, amely gyökeres változást hozott a korábbi várostervezési szemlélethez képest. Korábban Pilisvörösváron, Csobánkán és Solymáron volt főépítész, de tervezőként egészen az Amerikai Egyesült Államokig repítette munkája. Kálmán Kingának szívből gratulálunk!

„A gyermek mosolya a mindenünk”

– új vezető a Budakalászi Bölcsőde élén

Augusztustól új vezető irányítja a Budakalászi Bölcsődét: a nyugdíjba vonuló Villám Zsuzsannát Gál-Szijártó Nikolett csecsemő- és kisgyermeknevelő, gyógytornász váltotta. Az új intézményvezetőt szakmai útjáról, terveiről és a kisgyermekekért végzett munkájáról kérdeztem.

Hogyan indult a pályája?

2004-ben szereztem diplomát a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karán gyógytornász szakon. Ezután tanársegédként kezdtem dolgozni, majd 2008-ban elvégeztem a Semmelweis Egyetem humánkineziológia szakát. A doktori képzésre is beiratkoztam, de 2011-ben döntést kellett hoznom: a kutatói karriert választom vagy a családalapítást. Az utóbbi mellett döntöttem és soha nem bántam meg – a fiunk még abban az évben megszületett.

Ez volt az első kapcsolódása a bölcsődei világhoz?

Igen, hiszen a fiam révén találkoztam először a bölcsődei élettel. Bár 2014-ben visszatértem a felsőoktatásba szakoktatóként, hamar rájöttem, hogy nem ez az én utam. Budapesten kezdtem tanítani egy képzőintézményben, majd 2016-ban lehetőséget kaptam, hogy gyógytornászként csatlakozzam az Óbudai Egyesített Bölcsődékhez. Itt sajátos nevelési igényű gyermekek mozgásfejlesztésével foglalkoztam. Ekkor már világossá vált számomra, hogy a legkisebbekkel szeretnék dolgozni. Elvégeztem a kisgyermekgondozó-nevelő képzést, majd az ELTE csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszakát, ahol 2020-ban diplomáztam.

2017-ben az Óbudai Egyesített Bölcsődék Kerék Bölcsődéjének vezetője lettem, ezt a feladatot idén júliusig láttam el. Az itt szerzett tapasztalatok megerősítettek abban, hogy egy intézmény vezetőjeként nemcsak a gyermekekért, hanem a szülők és a kollégák támogatásáért is felelősséggel tartozom.

Szeptembertől már 20 hetes kortól fogad gyerekeket a kalászi bölcsőde. Hogyan készülnek erre?

Korábban a szabályok nem tették lehetővé, hogy tejkonyha nélkül egyéves kor alatti gyermekeket lássunk el, de a változásoknak köszönhetően mostantól már 20 hetes kortól is jöhetnek a kicsik legkorábban januártól, ahogy módosításra kerül a bölcsőde szervezeti és működési szabályzata, valamint szakmai programja. Tapasztalataim szerint a szülők leginkább 6–8 hónapos kortól veszik igénybe a bölcsődei ellátást. A csecsemők fogadása nagy felelősség: a megfelelő felkészülés, a nyugodt, biztonságos környezet és a szeretetteljes légkör elengedhetetlen. Kollégáimmal azon dolgozunk, hogy a legapróbbak számára is otthonos, befogadó közeget teremtsünk.

A sajátos nevelési igényű gyermekek száma folyamatosan nő. Hogyan készül erre az intézmény?

Rendszeres továbbképzésekkel, szakmai beszélgetésekkel és

Gál-Szijártó Nikolett

belső műhelymunkákkal szeretném erősíteni a kisgyermeknevelők kompetenciáit. Fontos, hogy minden gyermeknek személyre szabott figyelmet tudjunk adni, és felkészülten reagáljunk a különböző fejlődési sajátosságokra.

Milyen változásokat tervez még?

Az elmúlt hetekben megismertem a Budakalászi Bölcsődét, és azt tapasztaltam, hogy jól működő közösségről van szó. Szeretném ezt az értéket továbbvinni, miközben egyre jobban megismerem a kollégákat és erősítem a csapat összhangját. Terveim között szerepel szülőcsoportos beszélgetések, előadások szervezése, amelyek támogatják a családokat a mindennapi nevelési kérdésekben. Különösen fontosnak tartom a zenei nevelést: szeretném Budakalászon is meghonosítani az Óbudán bevált *Élő népzene a bölcsődében* programot. Ezeken a foglalkozásokon a gyerekek népi hangszerekkel, tiszta énekhanggal, mozgással kísért mondókákkal ismerkedhetnek meg mindig a fejlődési szintjükhez és az aktuális ünnepkörökhöz igazítva.

Milyen alapelvek mentén kívánja vezetni a bölcsődét?

Számomra a legfontosabb, hogy a gyerekek szeretetteljes, biztonságos, fejlődést támogató környezetben töltsék napjaikat. A bölcsőde az első közösségi élményük, ami meghatározza, hogyan boldogulnak majd az óvodában, iskolában. Ugyanakkor a szülők segítése is alapfeladatunk: legyen szó a napirend kialakításáról, a következetes szabályok felállításáról vagy egyszerűen arról, hogy meghallgassuk őket.

Intézményvezetőként hiszem, hogy a gyermekek mosolya a legfontosabb visszajelzés – és minden erőnkkel azon dolgozunk, hogy ez mindig őszinte, felhőtlen mosoly legyen.

Gulyás Rita

JELENTKEZÉS A BUDAKALÁSZI BÖLCSÖDÉBE

A Budakalászi Bölcsődében egész évben folyamatos a jelentkezés és a felvétel. Jelenleg mindkét telephelyen van még néhány szabad férőhely.

A beiratkozás személyesen, az intézményvezetőnél, **Gál-Szijártó Nikolett**nél lehetséges. Időpont-egyeztetéshez kérjük, írjanak a bolcsode@budakalasz.hu e-mail címre.

A bölcsőde várja mindazokat a gyerekeket, akiknek szülei a közeljövőben térnek vissza a munkahelyükre.

A jelentkezés részletes feltételei és a letölthető dokumentumok megtalálhatók a bölcsőde honlapján: budakalaszibolcsode.hu/jelentkezés.

INTÉZMÉNYI HÍREK

Telepi Óvoda

Együtt a csillagokat is

Sokan gondoljuk úgy, hogy ha van egy összetartó család, a csillagokat is le lehet hozni az égről. A Telepi Ovis családjunkban mostanra már nem csak gondoljuk, hanem egészen biztosak vagyunk benne. Ami nyár elején még csak álom volt, az valósággá vált!

Amíg mindenki pihent, alapítványunk Miklós bácsival kiegészülve azon serénykedett, hogy eltüntessük a sarat az udvarunkról. Ötleteltünk,

számoltunk, terveztünk, rendeltünk, az önkormányzat segítségével még a vihar során kidőlt fákból is tudtunk hasznosítani. Miklós bácsi varázslatos keze által elkészült a kicsik vadmotoros körpályája, a középsősök rönksétánya és a nagyok pihenő kertje. Míg Miklós bácsi alkotott, mi rendeltünk, így az új udvarrészek mellett új udvari játékok is gazdagítják az ovisaink mindennapjait. Lesz forgó mérleghinta, homokozó markoló, erdei tornarész, oldalkocsis bicaj, markoló talicska.

Nagyon hálásak vagyunk, hogy minden rendezvényünkön lelkesen és örömmel vesznek részt, mert így újra és újra meg tudjuk lepni a gyerekeket valami csodával.

Alapítványunk pályázott egy önkormányzati pályázaton, és nyertünk egy egész ovit érintő kirándulást Mogyoróhegyre. Így, ha már minden új udvari játékot kipróbáltunk, felkerekedünk és irány Mogyoróhegy! Októberben csak mi és a természet. Kirándulás, nevetés, állatok, madárcsicsergés, játék. Nagyon hálásak vagyunk a lehetőségért és a Telepi Ovis Családjunkért. Együtt a csillagokat is!

Szentistvántelepi Általános Iskola

Felejthetetlen pillanatok a Telepi nyáron

A nyári szünet kiváló lehetőséget ad arra, hogy a diákjaink ne csak pihenjenek, hanem élményekkel és tudással is gazdagodjanak. Fantasztikus programokat állítottunk össze gyermekeinknek, hogy a nyár minden pillanata még több élménnyel teljen meg! Évtizedek óta indítunk vízitábort, amit ebben az évben új köntösbe bújtattak a szervezők. Közel kilencven gyermek és család vett részt a többnapos túrán a Szigetközben. Hatalmas nevetések közepette óriási kalandokat éltünk meg, közös játékokon vettünk részt, miközben barátságok szövődtek. Negyedikes kisdíákunk így emlékszik vissza:

„A nyári szünetem egyik legjobb élménye egyértelműen a vízitábor volt. Eleinte kicsit izgultam, hiszen még sosem vettem részt evezős túrán, de már az első napon tudtam, hogy jó helyre kerültem. A természet közelsége, a sok nevetés, a vízparti programok és a barátságok mind hozzájárultak ahhoz, hogy ez a hét felejthetlenné váljon számomra. Az is nagyon jó volt, hogy együtt, egy csónakban evezhettem a barátaimmal. Már nagyon várom, hogy jövőre újra itt lehessenek!”

Öko-táborosaink a környezettudatos gondolkodásukat tudták mélyíteni ezekben a napokban. Részt vettek madárgyűrzésen a Dinnyési Fertő Természetvédelmi területen. A Káposztásmegyeri Mocsáros dűlőn megismerhették a mocsárrétek jellegzetességeit, találkozhattak teknősökkel, ölyvvel, mocsári nőszőfűvel. A Királyréti napok elvarázsozták a résztvevőket. Az éjjeli csillagles, hajnali túrák, erdőmerülés-foglalkozás mind-mind még emlékezetesebbé tették a közösen eltöltött napokat.

Patakpart Általános Iskola

Patakparti nyár

A tanév végeztével, mint minden iskola, a Patakpart kapui is bezárultak, de persze nem teljesen. Egy résnyire nyitva maradtak, hogy az intézmény pár nyári napközi tábornak otthont adhasson, hogy iskolánk portásai, Erzsi néni és Laci bácsi rendszeresen ellenőrizhessen, minden rendben van-e, hogy megöntözhessék a virágokat, Zoli bácsi kifesthesse a folyosót, öltözt, termet, irodát. Kéthetente szerdán, az ügyeleti napokon pedig vártuk azokat, akiknek hivatalos ügye volt: Rita néni, az iskolatitkár intézte az érkező új diákok és dolgozók belépését. Az igazgatóhelyettesek sem maradtak munka nélkül: Eszter néni szervezte a tornaterem kiadását és előkészítette az órarendet, Marcsi néni Határtalanul pályázatot adott be és fogadta az érkező tankönyveket. Köszönöm minden kollégám nyári munkáját, akik azon dolgoztak, hogy az új tanév is jól indulhasson.

Az iskola falain kívül is zajlott a „patakpartos” élet: július második felében közel nyolcvan fő vett részt a negyedik vízitáborunkban. A tábor szálláshelye idén Ásványráró volt, onnan barangoltuk be a Szigetközi ágrendszert. A Part Camping kényelmes otthont adott a táborozó gyere-

keknek, szülőknél, kollégáknak. Az idei tábor alatt többször esett az eső, de csak kevésszer áztunk el – és persze az sem szegte kedvünket. Az utolsó napokon már szikrázó napsütésben evezünk és sokan azzal a fogadalommal indultak haza, hogy jövőre újra velünk tartanak. Köszönöm Virág néninek és Tamás bácsinak, hogy segítettek a tábor vezetésében és szervezésében, túravezetőinknek, Zoli bácsinak és Milánnak pedig, hogy biztonságban kalauzoltak minket szebbnél szebb helyekre.

Kovács Kristóf Áron igazgató

Zeneiskola

A nyári szünetben is zajlott a muzsikálás a KAMI háza táján. Július 7-18. között az Ifjú Harmonikásokért Alapítvány ismét mesterkurzust rendezett Pakson, amelyen a Kalász Művészeti Iskola harmonikatanára, Pataki Ádám is részt vett. A kurzust Artyom Nyizsnyik izraeli harmonikaművész, zeneszerző és egyetemi tanár vezette. A kurzus, mint minden évben, szakmai találkozó is volt, ahol a tanárok egymás között is megoszthatták tapasztalataikat.

2025.07.18. A. Nyizsnyik harmonika kurzusa

2025.08.24. Fúvószenekar táborzáró koncert

A Kamp Kapelle augusztus 19-24. között tartotta nyári táborát Kisoroszi-ban, a Református Misszió szállásán. A táborban jelenlegi növendékek mellett egykori fúvósaink és a 18 évvel ezelőtti alapító tagok is részt vettek. Köszönjük Kispálné Hoppál Hajnalka tanárnő táborvezetői valamint Pataki Ádám, Kunhegyi Eszter és Spáth Oszkár kísérőtanári munkáját.

2025.08.20. Szt. István ünnep,
Soós Zsófia, Hermeszné Uracs Mónika

Köszönjük Budakalászi Város Önkormányzata és a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatását! A későbbiekben egy NKA pályázaton is támogatást remélünk.

Augusztus 20-án a városi Szent István ünnepi műsorban a szentisvántelevi templomban Soós Zsófia énekelt és Hermeszné Uracs Mónika orgonált. Néhány barokk egyházi tételt és egy Ady Endre versére íródott Kodály művet adtak elő.

Iskolánk 4 pedagógusa - Dankovics Valéria, Hermeszné Uracs Mónika, Papp Ágnes, Reikort Ildikó - az elmúlt tanévre vonatkozóan ösztöndíjat nyert a Nemzeti Tehetség Program Köbük tehetséggodozó tanári pályázatán. Bízunk abban, hogy kiváló zene tanáraink közül a jövőben még többen élnek ezzel az egy tanévre szóló lehetőséggel.

A Zeneiskolába ötszörös túljelentkezés volt a júniusi eljárás során. Ennek a nagy érdeklődésnek egy részről nagyon örülünk, másrészt pedig bízunk, hogy a várólistára került gyermekek mihamarabb bekerülhetnek a zenét tanulók közösségébe.

Hermeszné Uracs Mónika igazgató

Kirándult a Kalászi Idősek Klubja

Április elején a klubtagok egy tartalmas és hangulatos látogatást tettek a budakalászi Német Nemzetiségi Tájházbá. A tárlatvezetés révén bepillantást nyertek a múltba, a családok által adományozott néprajzi tárgyakon keresztül pedig mélyebb kapcsolatba kerültek a helyi kultúrával és hagyományokkal.

Májusban a klub szervezői egy kellemes tavaszi délelőtre invitálták a tagokat, amikor gyalogosan indultak el a klubból az Omszk-tó partjára. A tóparton a társaság lángost és fagyaltot fogyasztott, miközben a beszélgetések során sokan nosztalgiával idézték fel a régi kalászi nyarakat, fiatalkori emlékeiket. Ez a rövid, mégis tartalmas séta is megerősítette a klub összetartását és a közös élmények fontosságát.

Nem sokkal később egy másik rövid kiruccanás következett: a Kálvária-dombra busszal mindössze két perc alatt értek fel a kalászi idősek. Ez az egyszerű, mégis meghitt program tovább erősítette a barátságokat a klubtagok között.

Május végén Gödöllőre látogattak el, ahol a Grassalkovich-kastélyban tárlatvezetés mellett ismerkedtek meg Magyarország egyik legszebb barokk műemlékével. A kastélyparkban tett séta után a társaság fagyalttal frissült, majd a közeli Napsugár Étteremben többfogásos ebéddel zárták a napot.

Júniusban ismét útra keltek a kalászi idősek, ezúttal Óbudára, ahol a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum gyűjteményét fedezték fel. A múzeumban régi boltok, kávéházak, szállodák hangulatát idéző tárgyakat csodálhattak meg, melyek a kereskedelem és vendéglátás múltját elevenítették fel. A délelőtti fagyaltozás és svédasztalos ebéd követte a családi hangulatú Rózsalugas Étteremben.

A Kalászi Idősek Klubja aktív és mozgalmas időszakot tudhat maga mögött, a változatos programoknak köszönhetően mindenki megtalálhatta a számára legmegfelelőbb kikapcsolódást, örömmel készülünk a következő közös kalandra.

Halláscsökkenés? Fülzúgás?

Díjmentes hallásvizsgálat és 2 hetes ingyenes hallókészülék próbahordás.

Nálunk az utógondozás is díjmentes!

Hasonlítson össze minket más szolgáltatókkal. Nálunk a készülék vásárlásával együtt egy 6 éves hallásgondozási programot is kap ingyenes készülékállítással, konzultációkkal.

Vilgszínvonalú dán készülékek elérhető áron.

20 év alatt több ezer embernek segítettünk már.

+36 (70) 905-2522

www.bekashallascentrum.hu

Budakalásztól autóval
8 percre a megoldás

Több mint edzés – ÉNIDŐ EXTRA BUDAKALÁSZON

Nemesné Baján Pannit a legtöbb budakalászi a Kalász Suli pedagógusaként ismeri. Azonban sokan nem tudják róla, hogy az iskolai munka mellett évek óta edzőként is dolgozik: közösséget épít, lelkes csapatát hangulatos óráin fitten tartja és elkötelezetten népszerűsíti az egészséges életmódot. Idén nagyot álmodott: pályázatot nyújtott be Budakalász Város Önkormányzatához egy szabadidős program megszervezésének támogatására. Az elképzelés nyert, így szeptember 27-én megszületik az Énidő Extra, egy különleges esemény, ami a mozgásról, a testi-lelki feltöltődésről és a közösségről szól.

Jobb később, mint soha

Panni számára a testnevelésórák inkább kötelező feladatot jelentettek, mint kikapcsolódást. A zene és a kóruséneklés sokkal fontosabb szerepet töltött be az életében. Fordulatot számára csak 18 évesen hozott egy kipróbált fitnessóra, ami megmutatta neki, hogy a mozgás nemcsak kötelesség, hanem örömforrás is lehet. Később férjhez ment és két gyermek édesanyja lett, így a sport ismét háttérbe szorult.

„A gyerekek születése után nekem is nehéz volt rávenni magam a mozgásra. Rájöttem, hogy az otthoni edzésvideók nem adnak elég motivációt. Amikor viszont közösségben mozogtam, egészen más lett a hatás: erőt adott, hogy együtt csináljuk. Majd eljutottam oda, hogy ha én tartom az órát, akkor válok igazán elkötelezetté” – meséli.

Ekkor két edzőképzést is elvégzett és mára a tanítás mellett a sport az élete másik hivatásává vált.

Step aerobic és Gymstick – egyre növekvő közösség

Panni step aerobic és Gymstick órákat tart a Kalász Suli tornatermében. A Gymstick egy üvegszálas rúd, aminek a végéhez állítható gumiszalagok csatlakoznak. Ezzel a tornaszerrel változatos, az egész testet átmozgató gyakorlatokat lehet végezni, amik a súlyozós edzéshez hasonló hatást nyújtanak kíméletesebb formában.

Kezdetben csak a kollégái körében tartott edzéseket – akiknek a mai napig hálás azért, hogy támogatták és bátorították őt –, de a jó hangulat híre gyorsan elterjedt, és egyre többen csatlakoztak.

„Mostanra van egy kis állandó csapat, akikkel mindig öröm az edzés. Tudják, hogy itt nem kell tökéletesnek lenni: ha valaki elfárad, elrontja a lépést vagy más tempót igényel, az teljesen rendben van. Fontos, hogy mindenki megtalálja a saját ritmusát és ebben én is próbálok segíteni. Mindenre igyekszem személyre szabottnak figyelni.” – teszi hozzá.

Egy rendezvény, ami túlmutat az edzésen

A pozitív visszajelzések és a közösség lelkesedése adta az ötletet, hogy ne álljon meg a heti óránál. Így született meg az Énidő Extra, ami nemcsak egy sportrendezvény, hanem egy egészségnap is egyben. Az esemény célja, hogy a résztvevők hasznos tudást, motivációt és közösségi élményt kapjanak, ami hosszú távon segíti őket az egészségesebb élet felé vezető úton.

„A sport lényege nem a bikiniforma elérése, hanem az, hogy a mindennapokban energikusak, aktívak és egészségesek maradjunk. A testmozgás egyfajta befektetés a jövőbe: ha rendszeresen mozgunk, idősebb korban is képesek leszünk kirándulni, felmászni egy létrára vagy egyszerűen csak jól érezni magunkat a bőrünkben.” – hangsúlyozza Panni.

A kis lépések ereje

„A céloom, hogy aki eljön, az kézzelfogható tippeket kapjon az egészségével kapcsolatban. Nem egyik napról a másikra változik meg az életünk, de a sok apró döntés – egy rövid séta, egy tudatosabb étkezés, heti egy-két jól megválasztott edzés – már elindíthat egy ígéretebb jövő felé” – mondja Panni.

A délelőtti folyamán természetesen a mozgás sem marad el: Panni step aerobic és Gymstick vegyes edzést tart, ami a kezdők számára is könnyen követhető. A programot frissítők és egészséges falatok egészítik ki, így a test és a lélek egyaránt feltöltődhet.

Az Énidő Extra szeptember 27-én, szombaton 9 órától 13 óráig várja az érdeklődőket a Kalász Suli tornatermében. Egy nap, ami a mozgásról, a közösségről és a testi-lelki feltöltődésről szól – mindenkinek, aki szeretne tenni önmagáért.

A rendezvényt Budakalász Város Önkormányzata 500 000 forinttal támogatta, így **a részvétel mindenki számára ingyenes.**

MIT KÍNÁL AZ ÉNIDŐ EXTRA?

A szeptember 27-i esemény délelőttjén többféle előadás és interaktív workshop várja az érdeklődőket.

• Banka Livia személyi edző

Livia segít eligazodni abban, hogyan sportoljunk úgy, hogy az valóban az egészségünket szolgálja. Gyakran esünk abba a hibába, hogy divatos, de számunkra nem megfelelő mozgásformát választunk, vagy túlzottan a teljesítmény hajszolása kerül előtérbe, ami könnyen sérülésekhez vezethet. Az előadás során gyakorlati tippeket ad arra, hogyan kezdjünk neki az életmódváltásnak, hogyan állítsunk fel reális célokat és milyen mozgásformát érdemes választanunk. Megmutatja továbbá a „hengerezés” módszerét, amit ha helyesen alkalmazunk, jelentősen megkönnyíti a sportolás utáni regenerálódást és csökkenti az izomlázát.

• Angster Erzsébet – Alexander-technika

Erzsébet bemutatja az Alexander-technikát, amely a tudatos testhasználatra tanít, különösen a gerinc és a testtartás védelmében. A foglalkozás során a résztvevők személyre szabott tanácsokat is kaphatnak, hogyan üljenek, álljanak vagy mozogjanak úgy, hogy az kímélje a gerincüket. Ez a módszer különösen hasznos azoknak, akik sok időt töltenek ülőmunkával.

• Gaál Ildikó gyógytestnevelő

Ildikó a lábboltozat egészségének fontosságáról beszél majd. Gyakran alábecsüljük, milyen jelentős szerepe van lábunk tartóerejének a teljes vázrendszer egészsége szempontjából. A résztvevők gyakorlatokat is tanulhatnak, amelyek erősítik a láb

izmait, és segítenek a helyes testtartás kialakításában. Tanácsokat kaphatunk továbbá arra vonatkozóan, hogy mit tehetünk egészen a gyermekkortól, hogy megelőzzük a lábdeformitások kialakulását.

• Tóth Eszter dietetikus (Szentendrei Járás EFI)

Előadásában a böjt és a léböjtkúrák szerepéről beszél majd. Kitér arra, mikor lehet hasznos a böjt, mikor válhat veszélyessé, és hogyan érdemes kombinálni az aktív mozgással. A résztvevők gyakorlati útmutatót kapnak arra vonatkozóan, hogyan alkalmazzák a tisztulási folyamatokat elősegítő módszert.

• Huszárné Kürti Éva mentálhigiénés szakember

Az esemény ideje alatt az „Én idő kávézóban” kötetlen beszélgetésre várja az érdeklődőket. Itt lehetőség nyílik testzsírszázalék-mérésre, valamint az Egészségfejlesztési Iroda ingyenes szolgáltatásainak megismerésére. A résztvevők bátran kérhetnek tanácsot lelki megterhelés, stresszkezelés vagy életvezetési kérdések kapcsán is.

• Séra Marcsi szín- és stílustanácsadó

Workshopja során kiderül, hogyan befolyásolják a színek a hangulatunkat és önbizalmunkat. Tippeket ad arra, hogyan válaszszuk ki a számunkra legelőnyösebb árnyalatokat, milyen öltözék illik különböző élethelyzetekhez, és miként tudjuk öltözködésünkkel támogatni az önazonosságunkat.

• Pózna Előd a Kalász Suli testnevelője

Előd egy Blazepod nevű eszköz segítségével a reakcióidőt és mozgáskoordinációt fejlesztő játékokat vezet majd.

Gulyás Rita

Egy sportrendezvény, ami Rólad szól

A RÉSZVÉTEL INGYENES

- TUDATOS TESTHASZNÁLAT-AZ ALEXANDER-TECHNIKA
- SPORT, AMELY TÁMOGATJA AZ EGÉSZSÉGED
- HOGYAN ÉRDEMES HENGEREZNI?
- FITNESS ÓRA-STEP, SÚLYZÓK, @GYMSTICK MUSCLE
- TALPBETÉT, VAGY MEZÍTLÁBAS JÁRÁS?
- BLAZEPOD: REAKCIÓIDŐ ÉS MOZGÁSKOORDINÁCIÓ
- ÉLETMÓD, EGÉSZSÉG, BÖJT, TESTZSÍRSZÁZALÉK MÉRÉS
- STÍLUS ÉS ÖNISMERET- SZÍNTANÁCSADÁS ÉS WORKSHOP
- MOZGÁS, ELŐADÁSOK, MŰHELYMUNKA, KÖTETLEN BESZÉLGETÉSEK
- A PROGRAMOK KÖZÖTT FRISSÍTŐK ÉS EGÉSZSÉGES FALATOK

A SZERVEZŐK MUNKÁJÁT SEGÍTHETI ELŐZETES REGISZTRÁCIÓVAL-LINK A FACEBOOK ESEMÉNY ALATT

SZEPTEMBER 27.

9:00-13:00

KALÁSZ SULI

ÁLTALÁNOS ISKOLA

BUDAI ÚT 54.

EGÉSZSÉG

„Már azzal is sokat teszünk a fenntarthatóságért, ha öt kolbászkarika helyett csak kettő kerül a szendvicsbe!”

HÚSHAGYÓ

Több mint 8 milliárd ember él a Földön. Az utóbbi 50 évben megduplázódott a népességszám, napjaink égető kérdése az élelmezés. Szöllősi Rékával, a Felelős Élelmiszergyártók Szövetségének egykori szakmai és kommunikációs vezetőjével beszélgettünk.

Mit jelent a fenntartható élelmezés?

A globális klíma- és környezeti kihívások megoldása nem lehetséges anélkül, hogy át ne alakítanánk az élelmiszer-előállításunk módját és az étrendünket. Jelenleg a lakható földfelszín 50%-át mezőgazdaságra fordítjuk, amelynek 80%-át teszi ki az állattartás és a hozzá kapcsolódó monokultúrás takarmánytermesztés. Ebből az 50 százalékából kell „visszaadnunk a természetnek” a biológiai sokféleség megőrzése érdekében. Ez viszont együtt jár az étrendünk megváltoztatásával, ami a nagyobb mértékben növényi alapú étrend kialakítását és a világ gazdagabb felében a hús- és tejtermék-fogyasztás csökkentését is jelenti. Ráadásul ezekkel a lépésekkel a saját egészségünkért is sokat teszünk.

Nagy kihívás. Miért kezdett el foglalkozni a témával?

Nagy szükségét látom annak, hogy a gyártók, kereskedők fogyasztók és jogalkotók is tisztában legyenek a változás szükségességével és mibenlétével. A cél az, hogy 10-20 év múlva a gyerekeinknek is legyen lehetősége egészséges élelmiszerhez jutni, a környezetünket hosszú távon kímélő módon. Vállalati tanácsadóként és szakíróként felelősségemnek érzem, hogy erre minél szélesebb körben felhívjam a figyelmet.

Mit jelent pontosan a fenntarthatóbb étrend Európában és Magyarországon?

Az európai országok táplálkozási ajánlásaiban az eddig döntően állati eredetű fehérjékre támaszkodó étrend helyett egyre nagyobb szerepet kapnak a növényi fehérjék és alapanyagok. A Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége által megalkotott *Okostányér* ma már tartalmaz környezeti fenntarthatósági szempontokat is, bár az európai ajánlások kb. dupláját, heti 600 gramm hús és hústermék elfogyasztását ajánlja és egyelőre kisebb hangsúlyt fektet a növényi fehérjeforrások népszerűsítésére.

Az ajánláshoz képest hogyan alakul ma Magyarországon az étrendünk?

Rendkívül egészségtelen étrendet követ az átlagember. A magas só- és telített zsír fogyasztása, a túl magas energiabevitel mellett jellemző a javasoltnál jóval alacsonyabb zöldség, gyümölcs, magvak, dióféle és hüvelyesek fogyasztása, és nagyobb mennyiségen szerepelnek az állati eredetű élelmiszerek. Így a környezeti problémák fokozása mellett növekszik az elhízás, a szív- és érrendszeri betegségek, valamint egyes daganatos betegségek előfordulásának kockázata.

Fotó: Geszten-Kovács Tamara

Az egy főre jutó húsfogyasztás tekintetében Európában a negyedik vagyunk, Magyarországon évi 65-83 kg hústermék fogy fejenként. Ennek a mennyiségnek a harmadát kellene csak elfogyasztanunk. Ugyanakkor a legszegényebb afrikai országokban 0,5 kg/fő/év ugyanez az adat, de a fejlődő országokban folyamatosan nő a húsfogyasztás. Azoknak az országoknak kell nagyobb felelősséggel visszaszorítani a húsfogyasztását, ahol amúgy is magas volt, köztük Európának és más fejlett régióknak.

Mennyire készült fel a társadalom az ilyen irányú felelősségvállalásra, lemondásra?

Egyre nagyobb a nyitottság, különösen a fiatalok körében. Azt fontos kihangsúlyozni, hogy nem arra van szükség, hogy Magyarországon mindenki mondjon le a hús- és tejtermékevről, de a fogyasztás-csökkentés irányába tett minden kis lépésünk számít. Olykor tehetünk a lencse- vagy borsófőzelékre virsli helyett egy növényi alapanyagokból készülő fasírtot és kerülhet a salátába időnként csicseriborsó és tofu a sajt helyett. Nem szükséges végletekben gondolkodnunk, kis lépésekben könnyebb elfogadni a változást.

Még milyen praktikumokkal járulhatunk hozzá a fenntarthatósághoz?

Marhahús helyett együnk sertést, sertés helyett baromfit, ketrecmentes tartásból származó vagy bio tojást, a halak közül válasszuk az apróbb fajtákat, a sajtok közül preferáljuk az intenzívebb ízűeket, amelyekből kisebb mennyiség is megadja a fogyasztási élményt. Az adagokat és a fogyasztási gyakoriságot is lehet fokozatosan csökkenteni. A húsokat érdemesebb otthon elkészíteni, a bizonyítottan káros, feldolgozott füstölt árukat pedig kerülni kell, de legalábbis a jelenleginél jóval kevesebbet érdemes fogyasztani belőlük. Ügyeljünk az élelmiszerpazarlás csökkentésére – amit kido-bunk, az kerüljön a komposztra. A csomagolóanyagokat gyűjtsük szelektíven, vásároljunk helyi előállítású termékeket. Leginkább az számít, hogy mit eszünk, nem az, hogy honnan szállították ide vagy be van-e csomagolva. A megfelelő csomagolás nagyban hozzájárul az élelmiszerpazarlás csökkentéséhez. Fontos a helyi termelői piacok és kosárközösségek szerepének növelése. Ügyeljünk a szezonálisra, de ne féljünk a tartósított termékektől sem, hiszen nem engedheti meg az emberiség magának, hogy kizárólag a szezonban fogyassza el a terményeket!

Mi a helyzet a piacokkal, a háztájival, jó ha azokat részesítjük előnyben?

Az élelmiszerhigiénia vívmányainak köszönhetjük azt, hogy a világban jelentősen csökkent az éhezés és a legtöbb embernek lehetősége van arra, hogy változatosan és ízletesen étkezzen.

Az emberiség történetéhez képest csak nagyon rövid ideje vagyunk kénytelenek az élelmiszerünket „ismeretlenek” kezébe adni. Helyes, ha arra törekszünk, hogy a lehető legtöbb ételt otthon állítsuk elő. Ha a rövid ellátási láncot választjuk, érdemes a talajkímélő technológiákkal előállított zöldségeket, gyümölcsöket vásárolni, az állati eredetű termékeknel pedig rákérdezni a higiéniai követelmények betartására. A füstöléssel kifejezetten káros anyagok kerülnek az élelmiszerekbe, akár házilag, akár gyárban készítik őket, viszont az utóbbi esetben a termékek ebből a szempontból is ellenőrzés alá kerülnek. A húskészítményekben élelmiszerbiztonsági okokból felhasznált nitrítes pác-sókat a felelős gyártók már elkezdték kivonni a termékeikből, de a jogi szabályozás még várat magára.

Drágább-e a fenntartható étrend?

Ínkább új ételek és elkészítési módok megtanulását igényli. Én is anyuka vagyok, tudom, hogy a jól megszokott rutintól eltérni a legnehezebb, rávezetni a családtagokat a változásra, de ehhez online már hatalmas tudásanyag áll rendelkezésre.

Helyi szinten milyen lehetőségeket lát arra, hogy változtassunk?

Egy átlag európai polgár környezeti lábnyomában a legnagyobb részt az étkezés teszi ki. Egy Budakalász méretű településen jelentős környezeti lábnyom-csökkentést érhetnénk el azzal, ha mindenki egy kicsit változtatna az étrendjén. Akár a közétkeztetésben is lehetne előrelépéseket tenni a gyerekek bevonásával.

Mennyire van nyitottság eziránt a törekvés iránt Budakalászon?

Szemben az ország szegényebb, elmaradottabb régióival, ahol sajnos sokszor a napi megélhetés a fő probléma, azt tapasztalom,

AKÁR 37 ÓRA ÚJRATÖLTÉS NÉLKÜL

Jó hallással teljes az élmény!

Élvezze az őszi sétákat a Widex tölthető hallókészülékeivel szélzaj és érintési zaj nélkül. Ha Ön szereti a szabadságot, próbálja ki ezt az útközből is tölthető modellt ingyenesen. Jelentkezzen be most!

Widex Hallókészülék Stúdió:

Auchan Korzó Budakalász

2011 Budakalász, Omsz park 1.

Tel.: 06 (30) 152 6725, E-mail:

budakalasz@widex.hu

A kockázatokról olvassa el a használati útmutatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát!

hogy itt a tudatos fogyasztás iránt nagy a fogékonyság. Ha 13 000 budakalászi közül 5000 életében elindul valami változás, akkor a városnak mérhetően csökkenhet a környezeti lábnyoma.

Marosvölgyi Judit

**A 20. SZÜLETÉSNAPJÁT ÜNNEPLŐ
EGÉSZSÉGES BUDAKALÁSZÉRT EGYESÜLET (EGÉSZSÉGKLUB)
SZERETETTEL MEGHÍV MINDEN BUDAKALÁSZI LAKOST
EGÉSZ NAPOS JUBILEUMI ÜNNEPSÉGÉRE**

**Ünnepeljünk együtt!
2025. szeptember 20. szombat**

**HELYSZÍN:
KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR**

PROGRAMOK

09.05	MEGNYITÓ
09.05	KEZDJÜK A NAPOT MOZGÁSSAL! - KICSIKNEK, NAGYOKNAK, PAPPNÉ KOTROCZÓ ERZSIVEL
10.00	CSALÁDI ÜGYESSÉGI JÁTÉKOK GYEREKEKNEK A M.O.S.T. EGYESÜLETTEL
11.00	INTERAKTÍV TERÁPIÁSKUTYA-BEMUTATÓ
12.00	EBÉDSZÜNET: EGÉSZSÉGES ÉTELEK KÖSTÖLŐJE.
	AZ EBÉDSZÜNET ALATT FELLÉP REIKORT ILDIKÓ (FURUYA) ÉS DR. SILLING TIBOR (GITÁR)
13.00	ALPENROSE NÉMET NEMZETISÉGI TÁNCSCSOPORT BEMUTATÓJA
14.00	SOMA MAMAGÉSA ELŐADÁSA: „TRANSGENERÁCIÓS HATÁSOK, SORSISMÉTLÉS” CÍMMEL
15.00	KVÍZJÁTÉK FELNŐTTEKNEK ZUGMANN ZOLTÁNNAL
16.00	SENIOR TÁNC BEMUTATÓ ÉS KÖZÖS TÁNC NOVÁKNÉ SZARKA ZSUZSAVAL
17.00	ÉVFORDULÓS ÜNNEPI MEGEMLEKEZÉS
18.00	TÁNCOS NOSZTALGIAEST A BORVIRÁG ZENEKARRAL

A PROGRAMOKON A RÉSZVÉTEL INGYENES!

TÁMOGATÓK:

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU +3670 331 7183

Az utolsó budakalászi bolgárkert

Budakalászi visszaemlékezésekben gyakori viszonyítási pontként találkoztam a bolgárkertészettel, majd a közösségi kertben hallottam Vészits Péterné Penkáról, aki bolgárkertész családból származik és meghívott előadónaként is részt vett a közösség tudásának gyarapításában. Az otthonában beszélgettem vele.

Hogyan emlékszik vissza, milyen volt régen a Szentendrei út környéke?

Amikor ideköltöztem, több idős bolgárkertész lakott még erre felé és több bolgárkertészet működött Kalászon. Ma az udvarom az utolsó bolgárkert. A Szent László utcától a mai Bem utca mentén két telek plusz az utca szélességében a férjem szüleinek a bolgárkertje működött. Nem az egész terület állt a család tulajdonában, volt, amit béreltek. Mára ez a ház és a telek maradt belőle. A ház elődje régen azért épült, hogy szerszámot tartsanak benne, illetve itt volt a szivattyú is, amivel a kertet öntözték. Ma a lányom családja lakik még itt. A nagypapa a Csapás utcánál és a Duna-parton is bérelt földeket, a patakból oldották meg az öntözést. Csövekkel távolra el tudták vezetni a vizet, nagy szivattyúgépeket használtak.

Honnan érkeztek a kertészek?

Anyósomék felmenői, a Kalicovok Bulgáriából, Draganovoból származnak. Magyarországon először Móron telepedtek le, ott egy uradalomban dolgoztak. Mórról jöttek Budakalászra, itt a Duna és a patakok miatt optimális öntözési feltételeket találtak. Régen a pataokban sokkal több víz volt, a telken belül még hidat is építettek. A férjem nagypapa a kertben mély kutat ásott, amely soha nem hagyta cserben; Kalicov Borisz, az első világháború után fiatalemberként érkezett Magyarországra. Valamikor az 1890-es évek végén született, egy kalászi szerb családba házasodott, felesége Petrovics Lyubica volt. Az Iskola utca 5. szám alatt építkeztek 1925-ben, a felesége családjának a telkén. Amikor egy kis pénzhez jutottak, mindig vettek hozzá egy-egy telket, végül 5-6 telekből állt az a terület, ami még most is részben a lányom tulajdonában van.

Gyümölcsöt is termesztettek?

A zöldségek mellett voltak gyümölcsfák: barack, kajszi, szilva. A hangsúly a zöldségtermesztésen volt. Lovakkal felszántották a területet, majd barázdákat, úgynevezett kaválokat alakítottak ki, amiket a végén nagy bolgárkapákkal lezártak. A kaválok aljára ültették a növényeket, amiket árasztással öntöztek. Így a paradicsomok, paprikák, karfiolok, karalábék, és mások gyökerei kapták a vizet, a föld alaposan átázott, és sokáig tartotta nedvesen a növényeket. Ezt árasztásos öntözésnek hívják. Bulgáriában ez az öntözési mód alakult ki és ez jelent meg Magyarországon is a bolgárkertekben. Éjjel, kora hajnalban öntöztek, a nap közben felmelegedett földet nem érte sokk a hideg víztől.

Kik dolgoztak a kertekben?

A bolgár kertekben régen mindenkinek megvolt a feladata. A gyerekek segítettek a gyomlálásban, a hagymaültetésben, a termények egy részének betakarításában, mint pl. a hagymaszedés. Nyaranta nagyon sok diák is dolgozott a környékből. Kalicov Borisz, a nagypapa, szlovák asszonyokat hozott dolgozni a kertbe, a terményeket a csillaghegyi piacon, később a Lehel piacon adták el. Esténként felpakoltak a lovaskocsira, kora hajnalban pedig elszállították a sok terményt a piacra. A kertben nem volt szabadság. Január-februárban befogták a lovakat és a szom-

Kalicov Borisz

széd településekről felvásárolták a trágyát, hazafuvarozták, majd a földeket alaposan betrágyázták, egész télen készülték a szezonra. Februárban melegágyakat ástak ki, 70-80 centi mély volt ez az árok, fa melegágy rámaik kerültek bele, az aljára trágya, arra kukorica zöld növényének zúzaléka került. A kukoricaszár megmaradt ló- és marhatakarmány volt, az istálló takarításánál kikerült, de azt sem dobták ki, hanem az ágyásokba rakták, hogy a trágya ne égesse meg a növényt. A kukoricaszára rostált föld került. Ahogy a trágya és a kukorica érték, azaz rothadtak, a lassú égés által keletkezett hő védte a palántákat a fagytól. Mindent korábban lehetett vetni és a növények gyorsan fejlődtek. A learatott árpa szarából gyékényeket fontak, ezzel takarták a palántákat, így is védve a fagytól. Áprilisban már piacra került a sok saláta, de a paradicsom, paprika, uborka is korábban érték.

Hogyan éltek túl a kertek a TSZ-esítést?

A férjem mesélte, hogy a nagyapját nagyon megviselte, amikor az elvett területről a TSZ traktorral gyökerestül tépte ki a barackfákat. Ma Pomázhoz tartozik az a rész, ahol az apósoméék gyümölcsöse volt. Később is vettek el földeket, sőt, a család folyamatosan attól tartott, hogy a keret is elveszik majd. Lakott területen vásároltak még telket azért, hogy ha ez megtörténne, ott folytathassák a kertészkedést.

A Textilgyárban nem dolgoztak a kertészek?

A mi családjunkban végig csak a kertben dolgoztak. Anyósom kislány kora óta a csillaghegyi, majd a Lehel piacra járt. Az elején lovas kocsival, később utánfutóval jártak, majd egy Ford kisbusszal. Végül apósom szülőházánál a Budai úton zöldségest nyitottak, így a piacról visszafelé is áruval tudtak megfordulni. A 80-as években az állam azt a telket is el akarta venni, élelmiszerboltot akartak nyitni ott, de végül sikerült megúszni.

A nemzetiségi lét még hogyan jelenik meg az életében?

1980-ban szerbhorvát-országi szakon végeztem, tanár vagyok. Még azon az őszen férjhez mentem Vészits Péterhez. A férjem kézilabdázott is Kalászon, az NB2-ben is játszottak. Diplomata volt, 5 évig éltünk Belgrádban. Utána az akkori szerb-horvát iskolában a Rózsák terén iskolatitkárként helyezkedtem el. Az iskola kettéválása után a szerb iskolában igazgatóhelyettes lettem, ahonnan a Nemzeti Tankönyvkiadóhoz kerültem, szerb és bolgár tankönyvek felelős szerkesztője lettem. 33 év alatt több mint negyven tankönyvet szerkesztettem, a bolgár tankönyveket a bolgár nagyapám iránti tiszteletből. A nemzetiségi szerkesztőségben a bolgár mellett görög tankönyveken is dolgoztam. A férjem és én is negyed bolgárok vagyunk. A férjem az anyai ágáról, én az apairól. Én Lóréven születtem, a Csepel szigeten. A szerb ortodox vallást, amit őseinktől örököltünk, a család őrzi és gyakorolja.

Hogy tanult meg bolgáru?

Nagyapámtól megtanultam a bolgár nyelvet, ami segít, hogy a bulgáriai rokonsággal tartsam a kapcsolatot. Elküldött kilenc évesen Bulgáriába a rokonokhoz. Pár éve Budapesten járt egy híres bolgár zeneszerző, karmester, Angel Angelski, aki találkozni akart velem. Csillaghegyen szálltak meg egy szállodában. Leszálltam a HÉV-ről, és képzelje el, hogy az egyik unokatestvérem volt a zeneszerző, akivel 9 évesen Bulgáriában találkoztam 45 évvel ezelőtt. Olyan szívszorító találkozás volt, hogy el nem tudom mondani.

Az én családom eredetileg makedón, Tetovo városból a Balkán-hegységbe kellett menekülnie a kardkóvács üknagyapának, mert az Oszmán Birodalom idején megölt egy török katonát. Így kerültek Bulgáriába, Trojan város környékére.

A nagyapámat Angel Ivanov Angelszkinnek hívták, a magyar hivatalban ebből az Ivanov maradt. Az Angleszki név angyalit jelent.

Állítólag az üknagyapánk 114 évet élt a Balkán hegységben Belis faluban. 2023 szeptemberében újra elmentem nagyapám szülőházához nagybátyám, Iván Hrisztov Angelszki kíséretében. Visszatértem a gyökereimhez.

Hova jár templomba?

Budakalásza, Szentendrére vagy Ráckeveire járok a szerb templomba. A Vágóhid utcában van bolgár templom, oda is el szoktam járni. Az új bolgár iskola nemrégén készült el, a templom melletti területen.

Piacra összekészített áru

Hogy tűntek el a bolgárkertek?

A 90-es évek elején szűntek meg az utolsó bolgárkertek Budakalászon. A mi kertünk részben még megvan, mert úgy döntöttem, hogy folytatom a családi örökségem. Az én kertem az utolsó bolgárkert, egy zárvány. Sokszor benéznek az arra járók, be is kérdezik, megnézik a kertet. A családban az unokámnak próbálom átadni, amit tudok. Minden nyáron a Bolgár Országos Önkormányzattól kapok paradicsompalántákat, amikből évekig a Kalászi Községi Kerteknek is adtam. Ma már a ház körüli kert fenntartása elviszi az energiámat, ezért a közösségi kert munkájában már nem tudok részt venni. Minden évben elgondolkozom a folytatáson, most már csak annyit termelünk, amennyi a családnak kell. Penka néni, nem szabad feladni! – mondja a szomszédom, amikor a csigákkal, vagy a poloskákkal harcolok.

Azt gondolom, hogy a budakalászi bolgárok sokat tettek Budakalászáért, a magyarországi kertészet fejlesztéséért. A hírek szerint az UNESCO-nál folyik a magyarországi bolgárkertészet magyar örökséglistára való felvételének folyamata. Ezzel párhuzamosan a Szentendrei Skanzenben bolgár tankert kialakítása zajlik, ahová a szerszámok begyűjtését az Országos Bolgár Önkormányzat vállalta. Mindezek után talán nem lehetetlen kívánság, hogy Budakalászon egy utcát Bolgárkertészek utcájának nevezzenek el.

Urbán Ákos

VIII. Budakalászi Nemzetiségi és SÖRFESTIVÁL

Augusztus 29-én immár nyolcadik alkalommal rendezett sörfesztivált a budakalászi német közösség. A Faluház udvarán fellépett a Kamp Kapelle, a pomázi Singende Swaben és a kalászi Lustige Swaben kórus, az Ährenndorf Budakalászi Német Tánccsoport, a Lenvirág Táncegyüttes és a SKUD Rozmaring Szerb Táncegyüttes is. A fesztivál sztárfellépője a SWAB együttes volt. A fesztivált Forián-Szabó Gergely polgármester nyitotta meg.

NÉMET NEMZETISÉGI HÍREK

Júliusban hatodik alkalommal rendeztük meg a német napközis tábor a német nemzetiségi hagyományok ápolása, a német nyelv gyakorlása és közösségépítés céljából. Németh Nikolett némettanár szervezőmunkájának és Pózna Előd bácsi, valamint Hegyi Bálint és György Jázmin közreműködésének hála 33 gyermek táborozott.

A Sváb Tájházban Illésné Zieba Mariann, a Német Nemzetiségi Egyesület elnöke és Bucsánszki Beáta fogadták a táborozókat, illatpárnákat készítettünk és táncoltunk. A szentendrei Skanzenben megismerkedtünk a szövés-fonás rejtelmeivel és kenyeret sütöttünk, wakeboardoztunk az Omszk Wakeboard Centrumban, játékos németórákon tanultunk napi 3 órát – mindenki a saját szintjének megfelelően. Kirándultunk továbbá Szentendrén, pizzáztunk és fagyiztunk, majd a végén mindenki jutalommal térhetett haza.

Reméljük, jövőre újra találkozunk!

A tábor a Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalász és a Bethlen Gábor Alapkezelő Miniszterelnökség Egyházi és Nemze-

NACHRICHTEN

tiségi Kapcsolatokért felelős Államtitkársága támogatásával valósult meg. Köszönjük szépen a támogatást!

Lupa-szigeti sördélután

Immár nyolcadik alkalommal rendezett sörfesztyált a budakalászi német közösség. A Faluház udvarán fellépett a Kamp Kapelle, a pomázi Singende Swaben és a kalászi Lustige Schwaben kórus: az Ährenndorf Budakalászi Német Táncscsoport, a Lenvirág Táncegyüttes és a Rozmaring Szerb Táncegyüttes is.

A sördélutánon a 5Dörfler fúvószenekar játszott a talpalávalót

A budakalászi Ährenndorf Táncscsoport 2024-ben alakult. Fotó: Kalászi Svábok

A budakalászi német közösség őszi programjai:

- Szeptember 14. (vasárnap) 18:00 óra - Kalászi búcsú, a Budakalászi Német Nemzetiségi Önkormányzat hivatalos ünnepe - Ünnepi szentmise a budakalászi katolikus templomban. Szolgálatot teljesít a Lustige Schwaben kórus.
- Az Ährenndorf Budakalászi Német Nemzetiségi Táncscsoport fellépései: Szeptember 6. (szombat) Dunabogdányi Német Nemzetiségi Sördélután, Szeptember 27. (szombat) IX. Pesthidegkúti Sörfesztyál, Október 4. (szombat) Budakalászi Városnapok.
- Szeptember 27-én szombaton tartják a XVIII. Geresdlaki Gözgombóc Fesztivált. A Pécs környéki település nagy múltú programján az Alpenrose Tanzgruppe is részt vesz, 16:20-kor lépnek fel. A Baranyai településen mindenkit szeretettel várnak.

Alpenrose Tanzgruppe

HITÉLET

HATVAN ÉVES A SZENTISTVÁNTELEPI TEMPLOM

A Szentistvántelepi Templomban 1964. május 17-től miséznek, de a Soós József plébános vezetésével megkezdett építkezés hatvan éve fejeződött be, akkor készült el a padló burkolása. Az évforduló alkalmával emlékezünk a templom és plébánia történetére.

Hogyan került a foci labda a telepi templom területére?

Az építkezés 1948-ban kezdődött, de csak 1962-ben, Soós József plébános vezetésével folytatódhatott. A körülbelül hatvan centi magas alapot 1949-ben földdel töltötték fel, majd fűvel vetették be, amely kora tavasszal remek lehetőség volt a gyerekeknek a labdarúgásra.

Mi a háború után nagyon szegényes körülmények között éltünk, de egészségesen, hiszen sokat játszottunk, fociztunk. A mostani iskola területén volt az első pályánk, ha az nagyon sáros lett, átmentünk a Széchenyi út másik oldalára (ahol most a játszótér van), amíg ott nem épült fel a népbolt. De játszottunk a templommal szemközti telken is, ahol később a tanári lakások épültek. A fociidényt a templom területén kezdtük, mert a hóolvadás után itt száradt fel leghamarabb a talaj. Szentirmai Károly plébános ugyan nagyon szigorú volt, de a focizó gyerekeket sosem zavarta el.

Az 1960-as népszámlálás szerint a telepi lakosokból 588 vallotta magát római katolikusnak. Mégis elfértek a mostani sekrestyében.

Sok alkalom volt a templomlátogatásra: hétköznapokon volt reggeli szentmise, májusban és októberben esti litánia, vasárnap pedig három mise volt. A szocializmusban a retorziótól félve sokan nem is jártak templomba. Tiszteletre méltó kivétel volt Szőnyi tanár úr, aki azért nem taníthatott középiskolában, mert kántori feladatokat vállalt. Tudtuk, hogy figyelnek minket. Volt olyan feltámadási körmenet, hogy a szemközti fa mögé bújva gondosan jegyzetelt a Petőfi Sándor utcában lakó egyik besúgó. Ennek ellenére például a húsvéti „nagy misén” sokan kintről hallgatták a szertartást.

A templom nem épülhetett volna fel a hívek adománya és rengeteg társadalmi munka nélkül. Az átkosban aktívabbak voltak a hívek, mint napjainkban.

Hét évvel az 1956-os forradalom után a templomépítés néma tiltakozás is volt Pázmándi István építész-mérnök irányításával. 1963-ban Gránásy József vezetésével majdnem 13 ezer órát dolgoztunk ott. A munka a hét órai szentmise után kezdődött, majd megjelent Soós tisztelendő is rövidnadrágban. A férfiakat megkínálta egy kupica pálinkával, majd viccesen megjegyezte: „Téglaporral bekenem a nadrágom, hogy lássák a hívek, hogy a plébános is dolgozik.” Az összefogásnak meglelt az eredménye: 1963 októberében, a még bevakolatlan új templomban tartották a bérnialást. Shvoy Lajos székesfehérvári püspök akkor áldotta meg az épületet.

Az építkezést sikeresen levezető Soós Józsefnek öt év múlva váratlanul távoznia kellett.

A miértet sokáig csak találgatták a hívek. Schmidt Mártonné 2010-ben elmesélte, miért kellett 1967 decemberében hirtelen elmenni Szentistvántelepről Soós József plébánosnak. Schmidték a Széchenyi utca-Mátyás király utca sarkán álló, régi polgári házban laktak – amely most az író Kukorely Endre otthona – Marci bácsi szüleivel. Mivel nagyon jó kapcsolatban voltak a plébánossal, így annak Mihály nevű öccse is megfordult a házukban.

Elsőáldozók a kőkereszt előtt 1959-ben, középen Szentirmai Károly plébános. A háttérben a kápolna (balról) és a budakalászi kőből félig elkészült szentély (jobbról)

Soós Mihály csak ritkán jelent meg Szentistvántelepen, legtöbbször akkor, ha bajban volt. Mihály repülősként vett részt a második világháborúban, és egy támadásnál súlyos fejsérülést szenvedett. A beteg fizikailag meggyógyult, lelkileg azonban nem, idegileg instabil lett. Sóstiszi nagyon szerette beteg testvérét, ezért feltétel nélkül megpróbált neki segíteni. Hatvanhét őszén munkát szerzett neki, s azt hitte dolgozni jár, de a zavart Mihály nem ment munkába, s félelmében felmenekült a Schmidték padlására, ahol dión, és télire felfűzött szőlőn élt.

Azon a novemberi reggelen Marci bácsi a feleségével korán elment Pestre dolgozni. Az otthon maradt Szidónia szólt férjének, hogy segítsen a kimosott ruhát felvinni a padlásra. Józsi bácsi ment elől a lépcsőn, s amikor felért a padlásra vele szemben két bakancsot látott. „Van itt valaki? – Kérdezte meglepődve. S ekkor egy férfi felugrott, fejére húzta pulóverét, kezébe kapott egy szerszámot, amivel korábban a diót törte, s fejbe vágta Józsi bácsit. Erre a felesége el kezdett sikoltozni, amire a Széchenyi utcán járók a segítségére siettek a két idős embernek. Értesítették a rendőrséget is, és a támadót bilincsben vitték el.

Mi erről akkor csak annyit tudtunk meg, hogy egy betörő megtámadta Schmidt Márton szüleit. Aztán elterjedt az a pletyka, hogy a támadó Sóstiszi testvére volt.

„A családunk nagy tisztelője volt Soós plébános úrnak, ezért a férjem elintézte, hogy ne legyen büntetőügy a támadásból, mert a sérülések nyolc napon belül meggyógyultak. A püspökség azonban tudomást szerzett az esetről, és úgy határozott, hogy a mi szeretett plébánosunkat áthelyezik Rácalmásra” – mesélte Schmidtne. 1967 decemberében megdermedt a levegő, amikor a vasárnapi mise végén Soós tisztelendő úr visszafogott, száraz hangon – bejelentette, hogy a jövő héten távozik, de az áthelyezés okáról nem beszélhet.

Ilyen csend, halálos csend nem volt, s valószínűleg többé nem is lesz a szentistvántelepi templomban. Mindenki az érzelmeivel küszködött, először talán a nagy termetű Józsi atya vesztette el a könnyei elleni harcot, s zokogva fordult az oltár felé.

Sírt ott mindenki, nemcsak az asszonyok, hanem a fiatalok is, a férfiak pedig hangosan sóhajtoztak. Mi ministránsok akkor nemcsak a papukat, atyai jó barátunkat, hanem kicsit a gyerekkorunkat is sirattuk, amelyet megszépített a mackós termetű, nagyszívú ember.

Salánki Miklós

A VILÁG LEGKISEBB SZÉKESEGYHÁZA

Mindig érdemes gyanakodni, amikor valamire a helyiek azt mondják, hogy náluk van valamiből a világon a leg-leg-leg. A Dalmáciában, Nin városában lévő apró templom esetében azonban hajlok arra, hogy higgyek a címnek: „a világ legkisebb székesegyháza”. Egy templom akkor székesegyház, ha valamiféle püspök székhelye is. A nini székesegyházacska kb. 1200 éve épült, és az óhorvát püspököknek volt szent épülete.

A nini székesegyház manapság turisztalátványosság. A templomocska és a körülötte kiásott régi falmaradványok pont tizenkét lépcsőfokkal vannak lejjebb a környező utcáknál és épületeknél. Alapvető régészeti tudnivaló, hogy korábbi épületek romjaira építkezve mindig egy kicsit magasabbra építünk, Nin városa századonként egy lépcsőfoknyit emelkedett az 1200 év alatt.

A lesüllyedt templom és környéke a város közepén pont alkalmas arra, hogy ott az önkormányzat nyáron a turistákra figyelve fesztivált szervezzon. Műanyag széksorok, színpad volt felépítve, az esti fellépők pedig éppen „beálltak”. Ez a kifejezés azt jelenti, hogy sorban minden mikrofont kipróbáltak, megütötték a dobokat, megpengették a gitárokat, persze mindezt jó hangosan.

Minket azonban a templom érdekelt, amely belül mindössze akkora volt, mint egy szoba. Berendezése nem volt, csak a csupasz falak meredeztek. Belépsz, felnézel, kimész – mást nem nagyon lehet csinálni.

Illetve egyvalamit mégis. A kereszt alakú templom közepe felett kupola van, az épület tehát visszhangzik: jól lehet benne énekelni! Ezért útítársaimmal valami kis háromszólamú kánon éneklésébe kezdünk. (A kánon olyan ének, amelynél több különböző éneklő

bár ugyanazt énekl, de mindenki máskor kezdi ugyanazt a dallamot, és ebből lesz többszólamú harmónia.) A kiváló akusztika miatt az ének nagyon szépen hangzott, csak azért hagytuk abba, hogy más turisták is beléphessenek a templomba, amibe már tucatnyi ember is nehezen fért be.

Már jöttünk is ki, visszatértünk a mikrofonpróba erős zajába. A nagy téren nagy hangfalakkal felerősítették a nagy hangot, ami majd a nagyközönségnek szól – mi meg bent voltunk az apró térben, ahol a falak adták a visszhangot és a magunk énekhangjával énekeltünk magunknak.

E különbséget látva abban erősödtem meg, hogy nem nélkülözhetjük a templomot (a szent helyet, a szent teret, az elkülönülést) és az éneklést (dúdolást) az életünkben. Jó, hogy vannak fesztiválok és jó, hogy nagy hangon lehet néha szórakozni meg ünnepelni. De az életünknek ugyanígy el nem engedhető része, hogy a szent helyen a szent pillanatban, közösségben, a magunk hangjával magunk mondjuk ki és erősítsük meg magunkban teremtettségünket, megváltásunkat, Istenhez tartozásunkat. Egy templom lehet kicsi vagy nagy, de arra vár, hogy belépj, és hallasd a saját hangod, aztán a csendben meghallhatod az isteni hangot és üzenetet is.

Bereczky Örs református lelkész

PLÁNTÁLÁS ÉS TEMETÉS

A plántáló gyülekezet növekedésre, sokasodásra vár. Örömteli alkalmak azok, melyeken újabb testvérek érkezését, beépülését, gyökeret-verését tapasztalják. Ilyen volt többek között Dr. Viczena Pál ezredes, nyugalmazott radiológus főorvos megjelenése a Budakalász-Pomáz Evangélikus Plántálás gyülekezetében.

Kedves egyénisége frissítette a gyülekezeti légkört. Nemcsak jelenléte volt hatásos, de az a tény is, hogy nyolcvanahét éves életkora miatt rászorult segítségére. Így az aktivizálás gimnasztikája erősítette a „palánták” növekedését, az egymás terhének hordozása jegyében. Többek között az alkalmainkra 7 tagú családdal érkező Asztalos család indította be második képkocsiját is a vasárnap reggelek korai óráiban, hogy Pali bácsit is elhozhassák az istentiszteletre. Műtétje óta két mankója is „elkísérte” az összejövetelekre, istentiszteletekre, bibliaórákra, filmes estékre, kerti alkalmakra.

Növekedésünk egy idő óta stagnál. A fiatalabb korosztály hiányzik. Föl is ismertük az egyik okot. Iskolások, gyermekes családok számára túl korai a 8,30-as vasárnapi kezdés. Hiszen a hét elején, (a hét első napja: vasárnap) tovább szunyókálhatna végre a diák – de nem! Föl kell kelni 7-kor, hogy ne késsenek az alkalomról. A korai kezdés oka az, hogy mindkét helyen, Budakalászon és Pomázon is a református testvérek fogadtak be. Ezért persze nagyon hálásak vagyunk. Emlékszem az első szentesti plántálói istentiszteleten mennyire meghatott mink,

hogy míg Józseféknek nem volt helyük Betlehemben, Nekünk az Úr többet adott itt, Budakalászon egy istállóban, egy karavánszeráján: kedves fogadtatást, komfortos imahelyet.

A plántálás lényeges része a gyülekezet tagjaival való szabad beszélgetés. A befogadó gyülekezetek programjai azonban erősen behatárolják lehetőségeinket. Így el kellett kezdenünk más megoldások után kutatni. De jó lenne egy kertes ház, melyben nem kéné a befogadókhoz alkalmazkodnunk! Így erőteljesebb lenne a „palánták” meghívása és beültetése az alakuló gyülekezetekbe. Több konkrét megoldás is mutatkozott, de anyagi készenlét híján általában elkelnek az ingatlanok, mielőtt bármit is léphetnének.

Most elszomorított, hogy a plántálás sokasodása helyett veszítünk egy testvért. A gyülekezet nagy része ott volt a temetésen. Énekeltünk és ígét hirdettünk. A visszajelzések szerint a családot – akik egyébként egy budapesti gyülekezetbe tartoznak – meghatotta ez a szeretetteljes kiállítás. Nemcsak abba nyugodtunk bele, hogy Pali bácsi hiányozni fog, hanem megerősítette a hitünket az az üzenet, hogy most a Teremtő plántálta Dr. Viczena Pál lényét a mennyi ágyásokba örökkévaló gyümölcstermésre.

Átéljük az Biblia szavait: „Az Úr pedig minden napon szaporította a gyülekezetet az üdvözülőkkel.” Apcsel 2,47

Emléke legyen áldott és a vele való találkozás reménye vágyott!

Győri János Sámuel evangélikus plántáló lelkész

A Faluház szeptemberi programajánlója

A programokról részletesen a koskarolyh.hu oldalon olvashatnak.

KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
WWW.KOSKAROLYMH.HU, INFO@KOSKAROLYMH.HU
+3626/340 468, +3670/331 7183

SZEPTEMBER

szeptember 12. péntek, 17:00

A 20 éves Budakalászi Fotó- és Videóklub jubileumi kiállításának megnyitója

szeptember 13. szombat, 08:00-12:00

Ládafiga garázs vásár

Árusoknak asztaljegy a jegy.hu-n kapható 2.500 Ft-os áron. Vásárlóknak a belépés ingyenes.

szeptember 13. szombat, 13:00-20:00

V. Kalászi Kultúr Piknik

Csodás dalok, versek, alkotások, ízek, illatok, tánc, nevetés!

Helyszín: Hollóvölgyi fűszálya (Budakalász, Holló u. vége). A részvétel díjtalan.

szeptember 16. kedd, 06:30.00-10:00

Bringás reggeli a Sport utcánál

szeptember 17. szerda, 17:00

Alzheimer Café: Hogyan kommunikáljunk hatékonyan a demenciával élővel?

Meghívott előadó: Van der Meer Kinga, a Katolikus Szeretetszolgálat XXIII. János Otthon intézményvezetője.

A részvétel ingyenes, de kérjük, hogy részvételi szándékukat a www.eselyeroter.hu oldalon jelezni szíveskedjenek.

szeptember 18. csütörtök, 18:00

Kalandorok Klubja

Zarándokút bringával – Irány Róma 2025

Július 13-án 42 fős csapat indult útnak Rómába a budapesti Szent István Bazilikától. A zarándoklatról szóló élménybeszámoló a Kalandorok Klubja 2025-ös évadának harmadik előadása. Belépődíj: 1.000 Ft (a jegy megvásárolható a rendezvény előtt a helyszínen).

szeptember 19. péntek, 18:00

Egy jubiláló Klub élete képekben

– Fotókiállítás a 20 éves Egészségklubról

A Faluház emeleti Galériájában megnyíló fotókiállítás a Klub korábbi éveinek programjain, eseményein készült fényképeket mutatja be, némi áttekintést adva sokszínű tevékenységükről.

szeptember 19. péntek, 17:00-23:30

Táncház a Lenvirág Táncgyűttessel

szeptember 20. szombat, 09:00-21:00

20 éves Egészségklub – Ünnepeljünk együtt!

A 20. születésnapját ünneplő Egészségklub (Egészséges Budakalásziért Egyesület) szere-

tettel meghív és vár minden budakalászi lakost egész napos jubileumi ünnepségére! A részvétel ingyenes.

szeptember 21. vasárnap, 10:00

Tour de Kalász

Közösségi kerékpáros esemény Budakalászon 09:00 Nevezés a művelődési ház udvarán 10:00 Rajt, kategóriák szerint A részvétel díjtalan.

szeptember 25. csütörtök, 13:00-20:00

Könyvtári hosszú nyitva tartás

szeptember 25. csütörtök, 15:00-18:00

Őszi kopogtatókészítés a Mentáskert Piacon

szeptember 26. péntek, 20:00

Likó Marcell (Vad Fruttik) szízlőest az AlterPlacc klubban

Likó Marcell a Vad Fruttik alternatív rockegyüttes éneke, dalszövegírója.

Jegyek elővételben kaphatók a jegy.hu-n, valamint a helyszínen, a koncert előtt.

szeptember 27. szombat

Kutatók Éjszakája

szeptember 26. péntek, 18:00

Írástörténeti előadások

Bérczi Szaniszló: A beszédféjlődés „őstörténete”
Levezető elnök: Mandics György
Az előadást beszélgetés követi. Szervező: Zürichi Magyar Történelmi Egyesület. A belépés díjtalan.

szeptember 27. szombat, 10:00

Családi Matiné a Kolompós Együttessel

A nagyszerű Kolompós együttes évek óta vizsztatérő vendége a Családi Matinének és más rendezvényeinknek, és interaktív koncertjeiken mindig elbűvölik a budakalászi gyermekközönséget! Kísérőprogram: kézműves foglalkozás. Jegyek elővételben kaphatók a jegy.hu-n, valamint a helyszínen, a koncert előtt.

szeptember 27. szombat, 18.00

„Elindultam szép hazámból...”

– Koncert a 80 éve elhunyt Bartók Béla emlékére

Közreműködik:

Gaál-Weber Ildikó – ének

Richter Zsófia – zongora

Szent Anna kórus, vezényli: Reviczki Julianna

Jegyek elővételben kaphatók a jegy.hu-n, valamint a helyszínen, a koncert előtt.

Keddenként, 18:30-19:30

Ha kedd, akkor mozogjunk!

Keddenként ingyenes edzések a Faluház Báltermében. Polifoamot és jókedvet mindenki hozzon magával, várunk szeretettel!

Csütörtökönként, 14:00-19:00

Mentáskert őstermelői piac

A piac a művelődési ház első parkolóján vagy a Lenfónon keresztül közelíthető meg.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

**Nagy Laura Réka
Petricskó- Szabó András
Bíró Ilona
Czakó Zselyke
Torbágyi Csongor
Kárász Róza
Kiss Benedek
Bihari De Lucena Miklós
Borlay Hanga
Szilifka Milla Adelina
Mérger Döme László
Lasetzky Lujza
Mencz Dália Bianka**

**Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket és családjukat!**

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Kiadja a Budakalászi Polgármesteri Hivatal

Szerkesztő: Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Marosvölgyi Judit, Urbán Ákos

Fotók: Hartl Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Lapterv és tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával:

Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26 340 266

Újrapiapír

TOUR DE KALÁSZ

2025. szeptember 21.
vasárnap 10.00

Nevezés 9 órától a
Művelődési Ház udvarán
Rajt: 10 órától kategóriánként

Részletek a honlapon és a Facebookon

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU +3670 331 7183

KOLOMPOS

2025. SZEPTEMBER 27.
SZOMBAT, 10 ÓRA

Családi Művelődési Ház

Kísérőprogram:
KÉZMŰVES
FOGLALKOZÁS

Jegyárak:
ELŐVÉTELBE: 2200 Ft
A HELYSZÍNEN: 2800 Ft

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
WWW.KOSKAROLYMH.HU +3670 331 7183

ŐSZI TÓFUTÁS

2025. OKTÓBER 11.
SZOMBAT 10.00

Nevezés 9 órától
Rajt: 10 órától kategóriánként

Helyszín: OMSZK park Tanító utcai szakasz

Részletek a honlapon és a Facebookon

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU +3670 331 7183

Budakalászi VÁROSNAPO

2025. október 04.
szombat, 10-22 óra

NAGYSZÍNPAD: Délelőtt - Bemelegítő családi táncház
MUSICAL-KÖRUTAZÁS PÁSZTOR ÁDÁMMAL interaktív
gyerekkoncert

KONCERTEK
MUSICAL-VARÁZS
MAGYAR SZILVIAVAL
és tanítványaival

Délután TÁNCHÁZAK

ÄHRENDORF BUDAKALÁSZI NÉMET NEMZETISÉGI TÁNCSCSOPORT
KUD BROJANICA SZERB TÁNCCEGYÜTTES
WELLDANCE SPORTTÁNC EGYESÜLET
ROZMARING SZERB TÁNCCEGYÜTTES

ALPENROSE TANZGRUPPE
LENVIRÁG TÁNCCEGYÜTTES

tEDDVISSZa

M.É.Z.

KISÉRŐPROGRAMOK

Vásártér

BARTHA TÓNI - PAPRIKA JANCSI Bábszínház
VITÉZ LÁSZLÓ bábjáték automata
GURIGONGÓ népi játszótér

Kreatív sarok

LEGO Birodalom
Társasjátékklub

Vidám Parkoló

3D karika
Csúszdás akadálypálya
Eurobungy
Hajós légvár
Nyolctornyos légvár
Óriás csúszda

Lugas

Kézműves foglalkozás
Kirakodóvásár
Képzőművész Kör
KÜLÜS LÁSZLÓVAL
Arcfestés, henna, hajfonás

Esti mágikus varieté:

NÉMETH GÁBOR bűvészshow
LUXMITHRAS TÚZZSONGLÓR bemutató

KORÁL

BALÁZS FECÓ
EMLÉKKONCERT

 KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
+3670/331 7183, +3626 340 468
INFO@KOSKAROLYMH.HU
WWW.KOSKAROLYMH.HU

2025.10.05.
vasárnap 11⁰⁰-16⁰⁰

Kulináris- és
Gasztronómiai
Fesztivál

Kalászi KÖSTÖLŐ

Kultúrkovács

KALÁSZI
KONDEROK
KAVALKADJA

MUZSIKA
MORZSAK

FAKANÁL
LOVAGOK
MEGVÁLASZTÁSA

FÜSZER
FIFIKÁK

 KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
+3670/331 7183, +3626 340 468
INFO@KOSKAROLYMH.HU
WWW.KOSKAROLYMH.HU